

Spejderjul 2000

Min fætter

Alfred

Der skal meget til at ødelægge
en juleaften for mig.
Endda rigtigt meget.
Men Alfred er meget.
Alt for meget.

HISTORIE OG TEGNINGER: LOTTE NYBO

Alfred er min fætter og et halvt år ældre end mig. Men man skulle tro, han var en patteunge på to. Han har ikke lært ordentlige manerer endnu. Jeg mener, sådan noget som at sige helt almindeligt 'goddag' eller 'høj' eller bare 'davs'! – det kan han ikke klare. Næh nej, han stikker lappen frem og kvækker:

„God-di, god-dakke
– hån-de, hån-de
– snikke, snakke!!“

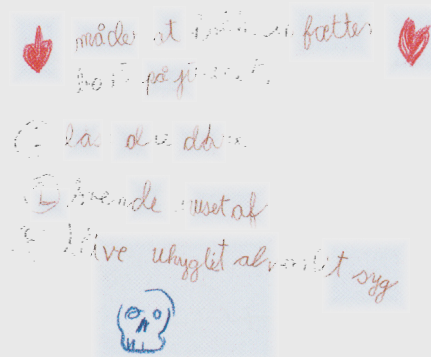
og hvis man så er dum nok til at række hånden frem, så drejer han lynhurtigt rundt, vender enden i vejret og stikker hånden frem mellem benene, så man faktisk står dér og si'r dav til Alfreds rumpe, mens Alfred selv kvækker: „Mine baller smiler til dig!“ i den anden ende.

Han er bare for lav, og der er ingen her på vejen, der skal se mig med ham.

„Fætter Alfreds Rumpet-pendul“ – sådan kalder min lillesøster og jeg ham, når ingen andre hører det. Marie er fem år og én af mine bedste venner. Dem har man brug for med en fætter som Alfred.

Fætter Alfreds Rumpet-pendul skulle holde jul med os i år. Jeg vidste det godt, men det var først, da jeg så min mor dække bordet dagen før juleaften, at jeg

besluttede at gøre noget ved det. Jeg gik op på mit værelse, fandt et stykke papir frem og skrev:

Efter at have tænkt mig grundigt om, valgte jeg 3'eren og gik ud på badeværelset. Et blik i spejlet gjorde mig lidt modløs:

Jeg så helt enormt frisk ud. Sådan er det med alle i denne her familie: røde kinder året rundt, og vi bruger kun sengene om natten.

Men det måtte jeg se at få lavet om på, tænkte jeg og gav mig til at rode i min mors toilettaske.

Læbestiften duede ikke rigtig til noget. Den skjoldede for meget på kinderne og fik mig mere til at ligne en pakke hakket

kød end noget som helst andet. Så var der mere ved øjenskyggen.

Jeg fandt en dåse med grønt og efter en ordentlig omgang med den, så jeg virkelig syg, – for ikke at sige nærmest giftig – ud.

Nu skal vi se løjer, tænkte jeg og gik ud af badeværelset for at finde min mor.

Jeg gik efter lyden. Min mor var i gang med støvsugeren nedenunder, og jeg var nødt til at lægge mig på knæ, for at hun overhovedet kunne høre mig:

„JEG ER SYG!“ brølede jeg ind i øret på hende.

„HVAD ER DU?“ min mor rejste sig med et ryk og stirrede ned på mit grøntglinsende ansigt.

„SYYG!“ skreg jeg igen for at overdøve støvsugeren, som hun i mellemtiden havde slukket.

Jeg ved ikke, hvad jeg havde forestillet mig. Måske frugt og kager på sengen, eller i det mindste lidt medlidenhed, i hvert fald ikke at hun blev tosset, – men dét blev hun! Min egen mor slog klørerne i mig og halede mig op i lodret stilling, hvor hun gennemruskede mig, som om jeg var en forbyrder:

SPEJDERJUL 2000

UDGIVERE:

- Danske Baptisters Spejderkorps
- Det Danske Spejderkorps
- KFUK-spejderne i Danmark, de grønne pigespejdere
- KFUM-Spejderne i Danmark

REDAKTION:

Jytte Lauritzen, Rita Hyldahl,
Birte Nørgaard Nielsen,
Mia Toldam, Martin Eigenbroth,
Kirsten Lund Frandsen (ansvh.).

NØDDEKNÆKKEREN:

Christina Maria Fromberg

OMSLAGSTEGNING:

Gert Eilenberger

GRAFISK TILRETTELÆGGELSE:

Per Christiansen

REPRO OG TRYK:

Franzen Offset

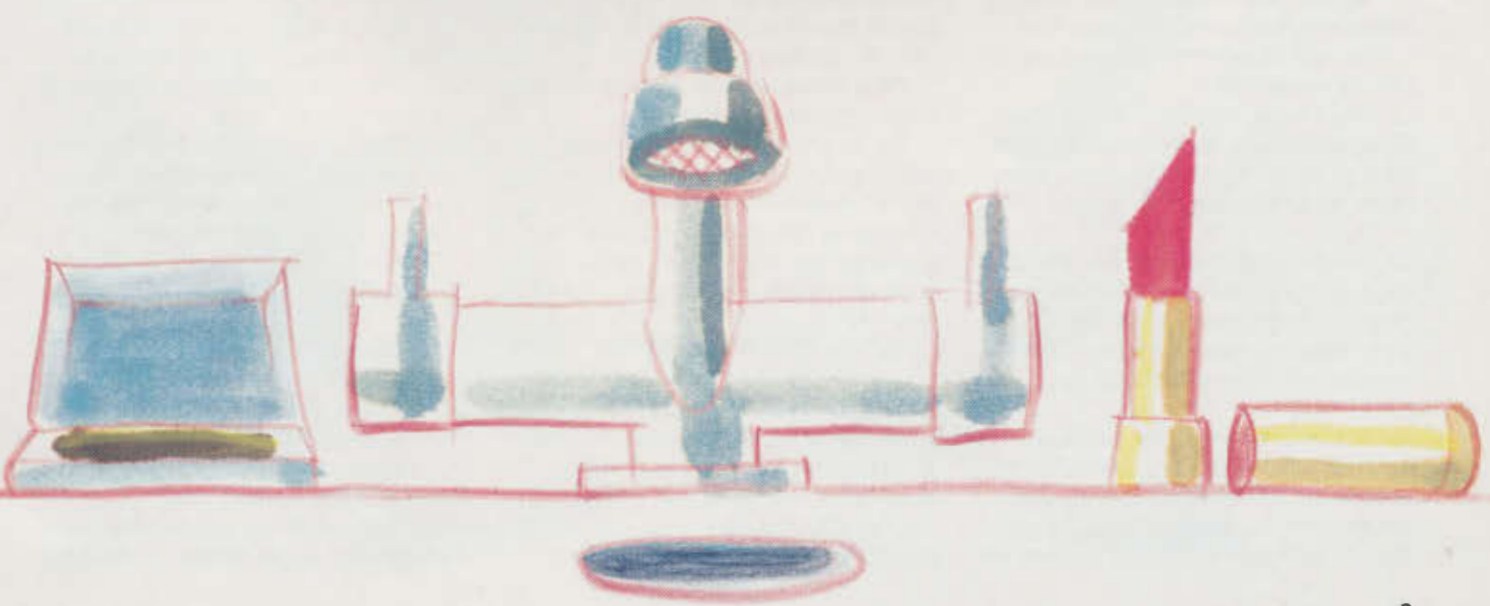
ISSN: 01 08-1179

ISBN: 87-7041-417-3

© Spejderforlaget A/S 2000

Pris: kr. 25,- (inkl. moms).

Lolli Noto

„Det ka´ du ikke mene,“ hvæsedde hun, „du ka´ ikke blive syg nu – dagen før juleaften!! Jeg mangler både anden og mandelgaven og GAVER TIL DIG OG MARIE!“

Det sidste nærmest skreg hun lige ind i hovedet på mig. Så slap hun mig og gik uden et ord ind og ringede til min far.

Tænk, at hun ikke havde købt gaver endnu!

„Åhhhh nej ...!“ – Jeg måtte stønne ved udsigten til en juleaften med fætter Alfred uden julegaver.

Det var en led tanke. Jeg gyste og skuttede mig.

„Du er vist temmelig dårlig, hva´?“ Mor kom hen imod mig og ville tage fat om mit ansigt med begge hænder. Jeg krummede mig hurtigt sammen for at undgå, at hun tværede i øjenskyggen.

„Auuuu,“ skyndte jeg mig at sige for ligesom at forklare bevægelsen. Så krøb jeg sammenkrummet forbi hende og nærmest kravlede op ad trappen til mit værelse.

Marie kom ind og så på.

„Hva´ er der galt?“ spurgte hun.

„Det er Rasser, han er syg,“ forklarede mor, „måske får jeg ikke købt gaver til jer i år, det er umuligt at få fat på far, jeg har prøvet at ringe til ham.“

Mor ville klappe min kind, men jeg fik hurtigt lagt min egen hånd imellem.

„Jeg kan passe ham,“ tilbød Marie og kravlede op ved siden af mig i sengen.

Min mor så tvivlende på os, så rejste hun sig beslutsomt:

„Ved I hvad, nu går jeg ind og ringer til lægevagten og hører, hvor lang ventetiden er. Så ser vi, om jeg kan nå i byen, inden lægen kommer.“

Lægevagten! Jeg var rystet. Det gik op for mig, at jeg vidste alt for lidt om sygdom til at spille komedie over for en ægte læge. Jeg havde ikke drømt om, at min mor ville ringe efter sådan én.

Tre uendelige timer gik der, før lægen dukkede op. Mor nåede gudsketakov og at købe det hele ind, og i mellemtiden var en mere i huset blevet syg. Det var Marie. Hun havde også ondt i maven:

„Jeg har ondt om blinktarmen,“ sagde hun og krummede sig sammen ligesom mig.

Jeg kunne ha´ kysset hende for det. – Blinktarmen!!! –

Det var jo lige den, jeg stod og manglede!: Vi havde begge to ondt i blinktarmen. Det måtte da være nok til at holde selv den værste fætter væk juleaften.

Lægen fik nu hurtigt Marie på højkant igen. Næppe havde han plantet en finger på hendes bare mave, før end hun vred sig af grin og gjorde gengæld ved selv at kilde ham i nakken.

Det var ikke ligefrem det gode julehumør, der tyngede manden.

Han viftede Marie væk, vendte sig mod min mor og spurgte, om der var nogen som helst, der var virkeligt syge i det her hus?

Mor smilede undskyldende og forklarede noget om, at den lille jo blot ville efterligne, men at det var alvor med den store.

Jeg var begyndt at svede store klare dråber af skræk.

Jeg var klar over, at hvis jeg ikke levede en stjerneforestilling, var det ude med mig. Den mand var ikke til at spøge med.

Jeg bad både Gud og Julemanden om hjælp, og de må have hørt mig, for i samme øjeblik lægen ville lægge hånden på min grønne pande, kastede jeg op ud over alle bredder og kanter:

Først til den ene side, så til den anden. Lægen rynkede på næsen.

Da jeg endelig var færdig, lænede jeg mig forsigtigt tilbage i sengen: brækket lå som en sikkerhedszone rundt om mig og mit grønne hoved på hovedpuden, og jeg skulle tage mig sammen for ikke at smile i triumf, da jeg så lægen rykke længere ned på sengen.

Nu kom turen til maven.

Jeg må sige, jeg forstod godt Marie: Hans tynde kolde fingre trippede rundt på skindet af én, men i stedet for at skribe af grin, skyndte jeg mig at brøle „AV, av, av!“ for hver gang, han trykkede.

„Gør det ondt her?“ – „... og her?“ – „... og hva´ med her?“ spurgte han.

„Ja,“ – „ja!“ og „JA!“

Lægen vendte sig om mod mor:

„Jeg er ikke rigtig sikker. Smerterne plejer at koncentrere sig i den side, blindtarmen sidder, men det lader til, at han har ondt overalt, så ...“

Dén fangede jeg: „Jeg har mest ondt i den ene side!“ stønnede jeg.

„Hvaffor én?“ spurgte lægen.

„Venstre ...“ prøvede jeg mig frem.

„Nej, så kan det ikke være det, for blindtarmen sidder i højre...“

„Højre!!!“ rettede jeg det til.

„Han er ikke så god til det med højre og venstre ...“ brød min mor undskyldende ind, men nu havde doktormanden vist fået mere end nok af vores familie:

„Vær så venlig at pege!!!“

Hvad skulle jeg gøre? Jeg har aldrig været nogen ørn til det med højre og venstre, men chancen for at vælge rigtigt var fifty-fifty.

Jeg tog mod til mig:

„Hér!“ sagde jeg og plantede fingeren i dét, der vitterlig måtte være højre side, for øjeblikket efter var jeg med hylende sirener på vej til hospitalet.

„Du lugter,“ sagde Marie, der sad i ambulancen sammen med min mor.

„Mmm,“ nikkede jeg og tænkte: her lugter af en juleaften uden fætter Alfreds Rumpet-pendul.

Dér tog jeg grundigt fejl.

Så snart jeg nåede ind på hospitalet, forstod jeg, at der overhovedet ikke blev nogen juleaften for mig derhjemme. Jeg skulle opereres for blindtarmsbetændelse, og det skulle være nu.

Jeg brød mig ikke om tanken.

Mor travede op og ned ad hospitalsgangen. Af én eller anden grund havde hun stadig sit forklæde på og en grydeske i hånden. Hun gik og fablede om ris, der brændte på derhjemme.

Marie havde kastet sig over legetøjet uden for opholdsstuen.

Det så ud til, at alle havde glemt mig. En tåre sneg sig ud over kanten af mit venstre, sludder – højre øje. De skulle bare vide, at det også var for deres skyld, jeg lå her ...

Pludselig blev jeg rigtig ked af det. Jeg ville ikke blive her på hospitalet, mens alle de andre holdt jul derhjemme. Jeg ville ikke skæres i med en kniv!

– Men hvordan skulle jeg få det hele til at stoppe?

Jeg foldede mine hænder og bad.

Bad om at nogen eller noget ville redde mig ud af denne frygtelige knibe. Forsikrede, at jeg ville sidde ved siden af Rumpet-pendulet hele juleaften, hvis bare jeg måtte komme hjem.

„Alfred må få min bedste Actionman, hvis bare jeg slipper herfra, ...“ hviskede

jeg til Gud og englene og dem alle sammen.

„Fortryder du?“ hviskede pludselig en stemme tæt ved.

„Ja!!!“ nikkede jeg og vendte mig om: Der stod Alfred og skrupgrinede.

„Alfred! Hvad laver du her?!” Jeg vidste ikke, om jeg skulle le eller græde.

„Joh, ser du,“ sagde Alfred og lænede sig nonchalant mod hovedgærdet, „jeg smuttede lige forbi derhjemme for at se, hvordan I klarede juleforberedelserne.

Døren stod pivåben, så jeg gik bare ind. Ikke et øje var der, men oppe på dit værelse så jeg denne her ligge på dit skrivebord, kan du genkende den?“ Han lod seddelen med forslag til, hvordan man undgår sin fætter juleaften hænge og dingle foran næsen af mig.

Jeg kiggede ned i hospitalsdynen.

Alfred fortsatte: „Da så naboerne fortalte om ambulancen, var jeg næsten klar

over, at du var i knibe og tog cyklen herhen.“

Jeg nikkede alvorligt. „Men hvordan kommer jeg ud herfra?“ hviskede jeg.

„Du går sgu da mand! – Du fejler jo ikke noget, vel? Hospitaler, – de er for syge mennesker. Kom!“

Jeg svingede benene ud over kanten af sengen og fulgte efter Alfred.

„Hov! Hvad sker der her?“ En sygeplejerske greb fat i min skulder og holdt fast,

„du skulle jo opereres, skulle du ikke?“

Hun kiggede undersøgende på mig, men inden jeg kunne tage mig sammen til at svare, var Alfred der med lappen fremme:

„God-di, god-dakke

– hånde, hånde

– snikke, snakke!!“

Sygeplejersken rakte automatisk hånden frem, og sekundet efter stod hun og sagde „og hvad kan jeg så gøre for dig

lille ven?“ til Alfreds smilende baller. Nej, hvor vi grinede alle sammen. Det var det første ordentlige julehumør den dag.

Sammen forlod vi alle hospitalet uden mere vrøvl. Måske var det, fordi det var jul, de lod os gå.

Jeg havde aldrig troet, at jeg skulle blive så glad for fætter Alfreds Rumpetpendul, – og jeg kan da godt røbe, at det er jeg endnu.

Vi havde en kanon juleaften sammen, hvor vi grinede og grinede over hende sygeplejersken, der sagde: „Og hvad kan jeg så gøre for dig, lille ven?“ til Alfreds rumpe. ♥

World Scout Moot i Mexico

5.000 roverspejdere, heraf 75 danskere, var samlet i Mexico 12 solbeskinnede julidage for at opleve, hvad det vil sige at være international spejder og udforske et land, hvis kultur, natur og befolkning er meget forskellig fra vores.

TEKST: ALICE SPROTTE, DBS
FOTOS: ALICE SPROTTE, M.FL.

Sombrehatten sidder vuggende på de guitarspillende mexicanere, mens spejdermængden går amok til tonerne som i et forsøg på at slå verdensrekorden i kædedans. Her og der høres en argentinsk fløjte, og hofterne ruller meget nøje i takt med musikken.

Midt i det hele står man som dansker – ved ikke rigtig om man skal hoppe ud i det eller med kølig vikingedistance stå og grine og ryste på hovedet. Kulturforskel – en af mange når spejdere fra hele verden samles og holder spejderlejr.

5.000 roverspejdere, heraf 75 danskere, var samlet i Mexico 12 solbeskinnede juldage for at opleve, hvad det vil sige at være international spejder og udforske et land, hvis kultur, natur og befolkning er meget forskellig fra vores.

Efter en lang flyvetur ventede det første kulturchock. Vi skulle i busser eskorteres af politiet til lejren, der i øvrigt mindede lidt om et fængsel omgivet af kaktusmarker i stedet for pigtråd. Politiet var vores trofaste følgesvende gennem hele mooten.

Internationale patruljer

8 dage af mooten skulle på 2 underlejr opleves gennem internationale patruljer. Det var dér, venskabsbånd på tværs af grænser blev knyttet, og kulturforskelle for alvor blev sat i fokus. Europæere mødte til tiden til aktiviteterne og kunne så få lov til at vente et par timer på, at de gik i gang, fordi latinamerikanerne ikke var mødt op! Det med tid er ikke så vigtigt i Mexico. Mañana ... spansk for „vi når det nok!“.

I home hospitality

I min første underlejr var vi ikke "rigtig" på spejderlejr. Vi boede privat hos lokale

familier. Jeg boede sammen med tre piger fra andre dele af verden hos en skoleleder og hans familie. De var åbne og varme mennesker, hvilket gjorde det til en meget positiv oplevelse, hvor jeg desuden fik mulighed for at smage kaktus på flere måder. Det smager skønt!

En anden positiv oplevelse var mødet med børnene på en lokal skole, hvor vi var ude at lave socialt arbejde. Nogle af os legede med de nysgerrige børn, fordi der desværre ikke var arbejde nok til os alle. Sprog er ingen hindring, når man leger vandkamp eller bliver vist rundt i kvarteret af en lille pige, der tillidsfuldt holder én i hånden.

– mens vi venter...

rende gamle indianerpyramider, dansende indianere og sombrero-bærende musikanter. Alt det som udgjorde rammen om mooten.

Mens vi venter ...

... på at aktiviteterne går i gang, på mad, vand og toiletpapir.

Ventetid er ikke kun frustration – heldigvis, for så var vi gået rundt i en evig frustration under mooten. Det er tid til tanke og tid til nye venskaber. I ventetiden lærte vi mindst lige så meget om vores egen kultur som om den mexicanske. Hvad er godt, og hvad er skidt?

Vi, som danskere, synes i hvert fald, at mexicanerne kunne trænge til et dansk organisationskursus. Men måske kunne vi lære lidt af deres afslappede, nydende indstilling til livet i vores stressede hverdag – og springe ud i en kædedans, mens vi venter ... ♥

LEGO og Barbiegirl på toppen af bjerge og pyramider

De sidste 4 dage foregik i ordinær teltlejr kaldet Vía Moot beliggende lidt nord for Mexico City. Dagene bød på nationale udstillinger og indslag fra alverdens spejdere. Nok er Danmark et lille land, men vi har ting, som tager kegler i hele verden – også på en World Moot ...

En stor kasse LEGO bragte legebarnet frem hos mange nationaliteter i den danske stand, hvor der kunne leges til tonerne af "Fly on the wings of love". Men højdepunktet var et Aqua-plagiat-show, hvor postkort med stjernernes autografer i blitzlysets skær blev kastet i grams til de skrigende tilhørere.

I kontrast hertil stod den overvældende, bjergrige natur i Mexico, de impone-

- ✎ 11th World Scout Moot fandt sted i Mexico den 11.-24. juli.
- ✎ En world scout moot er en international spejderlejr for spejdere mellem 18 og 26 år.
- ✎ Fra Danmark deltog 75 spejdere fra de 4 danske spejderkorps.
- ✎ Der afholdes moot hvert 4. år.
- ✎ Den næste moot finder sted i år 2004 i Taiwan.

Et juletræ
har

englelyd

TEKST: ANNE BIRGITTE VILLADSEN
ILLUSTRATIONER: PER CHRISTIANSEN

Nu satte Oliver sig en dag for at finde ud af det med juletræet. Jeg tror, at det var den 4. december. Han havde åbnet både kalenderen fra DR 1 og TV 2 og chokoladecalenderen fra farmor og den fra svømmeklubben foruden pakkekalenderen. Nu sad han denne morgen og spiste cornflakes.

„Hvordan lyder en engel?“ spurgte han.

Det sang de om i radioen. At julen havde englelyd.

„Det må være, når engle spiller på harpe,“ sagde mor.

Nu var de i gang med en ny sang. Den kendte Oliver. Glade jul! Han kunne ikke høre nogen harpelyd. Han fik en anden idé.

„Måske er det lyden fra englevingerne, når englene kommer flyvende med paradigrønt?“

Oliver prøvede at sige, som det må lyde, når en englevinge kommer drønende gennem luften.

Men paradigrøn vidste han nu ikke, hvad var. Han tænkte på farverne i sit penalhus. Lysegrøn og mørkegrøn. „Juletræsgrøn,“ foreslog mor.

Om eftermiddagen, da han kom hjem fra sfo'en, smuttede han ind til fru Larsen. Ja, hun hed rigtigt Inger Merete, men Oliver kaldte hende altså fru Larsen. Hun mente, at mor nok var på sporet.

„Du ved, når vi har juletræ, er det fordi

det skal minde os om træet i paradiset have.“

„Vrøvl,“ mumlede Larsen henne fra sin lænestol, hvor han sad med en øl og avisen. „Juletræer har vi for at have noget at gå rundt om juleaften.“

„Jeg kan en historie,“ fortsatte fru Larsen. Hun hørte overhovedet ikke, hvad Larsen sagde. Eller hun lod som om. „Gamle brumbasse,“ tænkte hun.

„Det er en gammel historie, som jeg har hørt engang. Det var engang for meget længe siden. Den gode Gud tænkte: „Menneskene skal fejre jul, så de aldrig glemmer barnet i krybben. De må have noget, der får dem til at tænke på lyset, stjernen, glæden og freden. Men hvad skal jeg finde på?“

Og den gode Gud kaldte på fire engle. Troens engel, håbets engel, kærlighedens engel og glædens engel.

„Jeg har en opgave til jer,“ sagde Gud. „I skal finde noget, som får menneskene til at tænke: Jul!“

Englene fløj med englelyd gennem nattens rum, og de gyldne stjerner blinkede og smilede og vinkede. Og så kom de til de store skoves land.

„Et træ,“ sagde de som med én mund. „Et træ kan vel bruges?“

„Et træ,“ sagde troens engel, „som bærer korsets tegn på sine grene, for barnet i krybben blev korsets herre.“

„Et træ, som aldrig visner,“ sagde håbets engel. „For det skal være som træet i paradishaven.“

„Et træ, som er lunt. For skovens fugle skal kunne finde ly i dets grene,” sagde kærlighedens engel.

„Et træ,” sagde glædens engel til sidst, „som er til velsignelse for rige og fattige, for raske og syge, for gamle og unge. For jul er en glæde for alle.”

Og de ledte, og de fandt træet, som bærer korsets tegn på alle grene, som selv midt om vinteren står grønt som livets træ, som giver ly til skovens fugle, som glæder gamle og unge – grantræet. „Godt,” sagde Gud, „grantræet bliver juletræ!”

Nu ville de også hver især give grantræet en gave. Så troens engel satte lys på alle grenene, og de strålede som stjernerne på himlen julenat. Håbets engel satte en stor, klar stjerne i træets top.

Kærlighedens engel lagde gaver under det. Og glædens engel velsignede det og gav det en forunderlig magt til at glæde menneskehjerner.

Oliver sad lidt og tænkte. Så sagde han: „Nu skal du høre en englelyd!” Og så sang han, lidt falsk på Oliver-vis:

*Grenen fra livets træ står skønt
med lys som fugle på kviste;
det barn, som sig glæder
fremt og kønt,
skal aldrig den glæde miste.*

(Fru Larsens historie er frit efter en gammel norsk legende) ♥

Køb julegaverne på Internettet

For 5 år siden drømte du sikkert ikke om, at du nu kan sidde ved din computer og købe alle julegaverne til familien via Internettet, men i dag er det faktisk muligt langt hen ad vejen – og tit kan du få gaverne billigere på nettet, end hvis du køber dem i en lokal butik.

TEKST: MARTIN EIGENBROTH
ILLUSTRATIONER FRA INTERNETTET

Kom i gang

Før du begynder at handle på nettet skal du selvfølgelig være mere eller mindre fortrolig med at surfe rundt. Stil dig selv nogle opgaver og se så om du kan løse dem ved hjælp af nettet.

Hvis du er usikker på at købe på nettet, så kan du prøve adressen www.netbutikken.netfornuft.dk. Her har du mulighed for at gennemgå en købs-situation, men det er ikke muligt at købe noget rigtigt, så det kan ikke gå galt.

Det kan være svært at købe en vare på nettet, for man har selvfølgelig ikke mulighed for at se den rigtigt og mærke på den, inden man køber den. Derfor bør du primært købe ting, som du kender i forvejen, f.eks. en bog, en sovepose du har fået anbefalet, eller en æske Lego, hvor du er sikker på, at kvaliteten er i orden.

Derimod skal du nok ikke på nettet købe en vare, du ikke kender i forvejen. Det kan f.eks. være en pakke kød eller et par vandrestøvler før din første fjeldtur. Du har altid fortrydelsesret og har ret til at returnere din vare, hvis den ikke lever op til de forventninger, du havde.

Spejderartikler

Det er let at købe spejdderting på nettet. Både Spejder Sport og ScoutShop har nogle udmærkede hjemmesider, og det er en rigtig god ide at købe ind her, hvis du bor et sted, hvor der ikke lige ligger en spejderbutik.

Et stort problem på hjemmesiderne er, at du skal vide, hvad du går efter, inden du begynder. Når du går ind under en bestemt varegruppe får du kun en liste over varerne. Herefter kan du se et billede af den enkelte vare ved at klikke på den. Derfor er det en god idé at kigge i kataloget først, så du ved, hvad du skal kigge efter.

Du kan finde spejderbutikkerne på www.scoutshop.dk og www.spejdersport.dk

Betaling og sikkerhed

Det er sikkert nok at bruge sit Dankort til handel på nettet. Hvis du ikke bærer dig direkte dumt ad, når du bruger Dankort, så er det din bank og ikke dig, der skal betale, hvis noget går galt. Desuden bliver de oplysninger, du sender i forbindelse med et køb, altid krypteret. Det vil sige, at computeren laver dine oplysninger om til en slags kode. Det er kun computeren, der sender koden til, der kan løse den, så selv om andre skulle opfange din kode undervejs, så kan de ikke bruge den til noget. Desuden bør du følge disse gode råd her nedenfor:

1. Pas på kortnummeret: Opgiv aldrig dit kreditkortnummer, med mindre du er i en købsituation, altså at du ønsker at betale for noget.

2. Læs betingelserne: Hvis du ønsker at købe noget, bør du – før du opgiver dit kortnummer – læse købsbetingelserne grundigt igennem. Specielt skal du hæfte dig ved mulighederne for at ophæve

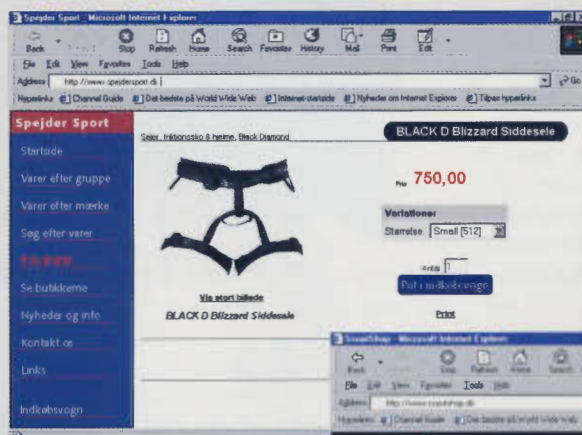
købet. Husk, at det kun er på de danske sider, at den danske købelov gælder. Hvis du køber i Langtbortistan, skal du kende reglerne der.

3. Gem dokumentationen: Når du har bestilt en vare, bør du printe købsformularen ud, så du har et bevis for, hvad du har bestilt. Butikken er forpligtet til at kvittere for købet for eksempel via en e-mail. Denne kvittering skal du også gemme.

4. Kontroller kontoudtoget: Kontroller altid dit kontoudtog, så snart du modtager det. Hvis der er posteringer, du ikke kender til, skal du straks kontakte dit pengeinstitut.

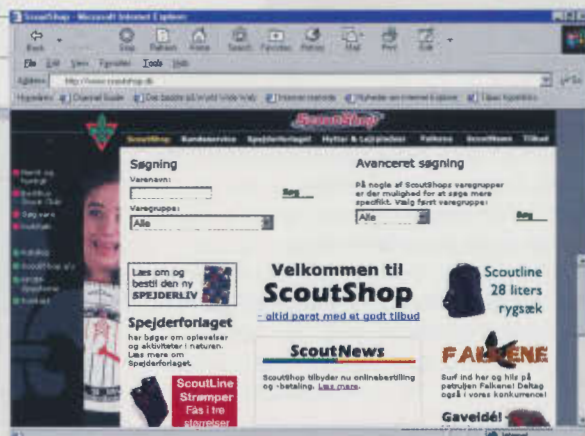
5. Beskyttelse af data: Alle danske webbutikker skal som minimum benytte SSL-kryptering, der gør, at de data, du sender, bliver krypteret. Derudover kan du selv oprette din egen elektroniske tegnebog ved hjælp af SET software. Det er lidt teknisk, men hvis du vil vide mere, så klik dig ind på www.forbrugersikkerhed.dk

God fornøjelse med at købe dine julegaver via nettet, og husk at være i god tid. Posten bringer ikke pakker ud den 24. december, og firmaerne skal jo også have tid til at ekspedere ordren.

Du kan normalt kun se én vare ad gangen på internet-siden, så det kan være svært at bevare overblikket.

Internetsiderne indeholder også masser af andre sjove spejdderting. Prøv selv at klikke ...

Fire nye kvindelige topchefer:

Vi vil give de unge

ANSVAR!

Spejderbevægelsen tager kampen op mod zapperiet

TEKST: CHARLOTTE SKAGEN
FOTOS: PER CHRISTIANSEN

Det er ikke let at være den danske spejderbevægelse i et nyt årtusind præget af egoisme og zapperi, men de fire nyvalgte, kvindelige spejderchefer/formænd tror på, at de gamle spejderværdier: ansvar, det forpligtende fællesskab, det kristne livssyn og den mellemfolkelige forståelse, vil overleve i lang tid endnu.

De fire danske spejderkorps har meget tilfælles, blandt andet en lang tradition for at samarbejde; topcheferne mødes tre-fire gange om året og taler om tidens fælles udfordringer.

En hverdagsaften i efteråret tog vi til sådan en møde, hvor de fire nyvalgte øverste, hos DDS og DBS kaldet spejderchefer og hos KFUM-Spejderne og KFUK-spejderne kaldet formænd, alle var at træffe. Vi stillede dem hver for sig en lang række enslydende spørgsmål, og der var mange ting, de var 100% enige om, blandt andet at spejderbevægelsen har en lang fremtid foran sig, og at de fire korps skal blive ved med at samarbejde, så længe der er spejleri i Danmark.

At spejderledere fortsat vil være frivillige og ulønnede, er der heller ingen af de fire, der er i tvivl om. Det er helt fundamentalt, at børnene møder voksne, der har valgt at være sammen med dem, fordi de har lyst, og ikke fordi de er på vagt.

De fire tror heller ikke, at det bliver sværere at skaffe ledere i fremtiden, som Inger fra DDS siger: „Min far var fisker, og han syntes aldrig, at der var fisk nok – men fisk var der jo ... Og sådan er det også med ledere; man skal bare finde dem.“

Uniformerne har heller ingen af de fire lyst til at afskaffe; de vil nok ændre udseende hen ad vejen, men de vil altid være der. Uniformen udjævner forskellighederne i fællesskabet, som en af de fire udtrykker det.

Hvad skal vi med spejdere i år 2000?

Inger (DDS) vil hellere diskutere, hvad vi skal med spejdere i 2050! „Man skal kunne se på patruljerne, at de lever sammen i respekt, i mellemfolkelig forståelse med plads til alle. Det er dét, vi er gode til, dét vi har 90 års erfaring i.“

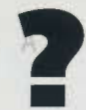
Dorthe (KFUM-Sp.) ser på forskellen fra andre fritidstilbud: „Vi har en grundlæggende pædagogik og et kristent forkyndende formål, som faktisk er vigtigt for børn og unge i dag. Vi tør tage dialogen.“

Mai-Lis (DBS) mener, at i modsætning til en almindelig klub skal de unge „have et sted, hvor det ikke er ligegyldigt, hvem man er, og hvad man siger“, og Lisbeth (KFUK-sp.) siger: „Vi skal præge børn og unge med værdier, udvikle evner til at fungere i et fællesskab. Fungere sammen i et samfund, der mange steder er præget af egoisme.“

Læs Spejderjuls chat med de fire spejderchefer på de næste sider → → → →

En ting er de fire nye topchefer helt enige om: Der er en spejderbevægelse i Danmark i mange, mange år endnu. I hvert fald så længe den forstår at tilpasse og udvikle sig ...

Hvad kan spejderkorpsene gi' børnene og de unge i dag?

Mai-Lis (DBS): „Et sted, hvor de har gyldighed og kan finde deres egne værdier – et sted, hvor der er sammenhæng mellem ord og handling.“

Inger (DDS): „Ansvar. Det er forpligtende at være spejder i forhold til hinanden. Det er vigtigt, at vi ser os selv som et modstykke til al zapperiet.“

Lisbeth (KFUK-sp.): „Et forpligtende fællesskab med plads til at udfolde sig og hvor alle har pligt til at være noget for dem, de er sammen med.“

Voksne, der ved, hvad de tror på, og som tør tale om det. Voksne, som har valgt at være sammen med børnene, fordi de har lyst til det.“

Dorthe (KFUM-Sp.): „En meningsfyldt fritid og samvær med voksne, der er der, fordi de synes, det er spændende, og ikke fordi de får penge for det. En masse færdigheder for livet.“

Hvorfor skal der være fire korps?

Mai-Lis: „Det ved jeg heller ikke, om der skal. Vi har vores små kendetegn. Vi kunne nok klare os bedre med mere strategi og mindre konkurrence. Det er troen, der skiller os, men kun i praksis – ikke i teorien.“

Inger: „Det er der historiske årsager til; religiøse forskelle. Men vi har mange fælles træk, og jeg mener ikke, at vi nødvendigvis skal blive ved med at være fire korps.“

Lisbeth: „Det skal der, fordi både vores ideologiske fundament og det, vi tilbyder, både centralt og lokalt, er forskelligt.“

Dorthe: „Vi har forskellige formål, og vi henvender os til forskellige grupper i samfundet.“

Skal I blive ved med at halse efter tidens trends?

Mai-Lis: „Vi skal holde fast i essensen af det gamle og tage de nye ting ind, der ikke krænker tanken.“

Inger: „Det er altså omvendt – enhver fritidsklub halser efter os og tilbyder overlevelsesture à la Robinson, lejrball og snobrødsbagning osv. Alt det, enhver spejder har prøvet.“

Lisbeth: „Spejderarbejdet skal forudse tidens trends – både de positive og de negative og vælge de rigtige til. Vi skal være der på 'beatet' så at sige, men vi skal ikke halse efter hvad som helst. Vi skal vælge det, der passer til os og vort formål. „Kan det f.eks. godt være modeshows og rockkoncerter?“ „Ja, det kan det godt!“

Dorthe: „Det grundlæggende fastholder os, og vi skal kun tage de aktiviteter ind, som passer i spejderrammen – det der passer til vort formål.“

Arbejder du for kvalitet eller kvantitet?

Mai-Lis: „Kvalitet. Det vi laver, skal være godt – uanset lavt medlemstal.“

Inger: „Begge dele – i balance.“

Lisbeth: „Jeg tror, at kvalitet er en forudsætning for kvantitet. Vi skal have en god vare.“

Dorthe: „Hvis man vil have kvalitet, skal der også være kvantitet; tingene hænger sammen. Man kan ikke lave spændende og inspirerende spejderarbejde, hvis der kun er to-tre spejdere.“

Mai-Lis Grarup
Vicespejderchef i
Danske Baptisters Spejderkorps (DBS)
 27 år, Stud. psyk., single
 Spejder fra 8 år, vicespejderchef fra påske 2000
 Startede, fordi mor og far sagde det

FAKTA

„Jeg er god til at skabe debat om, hvad vi vil - og god til at få mange til at komme til orde.“

„Jeg vil sætte en masse tanker i gang hos alle om, hvor vi i fremtiden skal engagere os, tage vores del i samfundet. DDS skal fx også have plads til etniske minoriteter og handicappede.“

FAKTA

Inger Christensen
Spejderchef for Det Danske Spejderkorps (DDS)
 44 år, butiksass. – lærer, gift – tre børn
 Spejder fra 8 år, spejderchef fra november 1999
 Startede, fordi det var mors idé

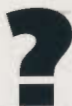
Hvad er dit vigtigste mål for den nærmeste fremtid?

Mai-Lis: „At få møderne til ikke bare at være flotte ord, men realiteter – til glæde for spejderne, så de synes, det er sjovt at være med.“

Inger: „At få så mange spejdere af sted på så mange sjove ture som overhovedet muligt.“

Lisbeth: „At få unge kvinder engageret i at drive korpset og præge det ud i alle hjørner, forny det.“

Dorthe: „Internt at få markedsført og solgt et nyt arbejdsstof og en ny lederuddannelse, som vi er ved at lægge sidste hånd på.“

Har de fire korps noget til fælles?

Mai-Lis: „Ja, vi er alle med til at give børn og unge en sund udvikling; vi giver dem ansvar for sig selv og for omverdenen. Vi hjælper dem med at finde deres sande jeg.“

Inger: „Ja, metoderne – det opdragende væsen, det at give børn ansvar, at lære dem at være til at stole på. Vi har også kristendommen fælles, vi udøver bare ikke forkynselsarbejde alle sammen.“

Lisbeth: „Ja, vi har nogle af de samme kodex, værdier, synspunkter og fælles udgangspunkt.“

Dorthe: „Fordi vi er udsprunget af det samme, har vi mange parallelle aktiviteter.“

Er lederne kompetente nok til at arbejde med dagens unge?

Mai-Lis: „Ja, så længe man holder arbejdet inden for spejderidé og -tanke. Vi bruger mange ressourcer på løbende at uddanne vore ledere, f.eks. også i at arbejde med socialt belastede børn.“

Inger: „Ja, det synes jeg. Vi har en omfattende kursusvirksomhed, som vi udvikler løbende. Vi vil f.eks. sætte mere fokus på handicaps, allergier, etniske forskelle og på naturhensyn.“

Lisbeth: „Ja – til den opgave, de skal klare. Vi forlanger ikke, at vore ledere skal være uddannede præster, psykologer, socialpædagoger eller lignende. Vi skal aldrig stille diagnoser, vi skal ikke behandle, vi er ikke en del af 'systemet'. Vi skal være noget andet – og det er dét, der er udfordringen!“

Dorthe: „Engagementet er det vigtigste. Jeg synes, at vore ledere er gode generalister; nogle har selvfølgelig bedre fat om det pædagogiske og andre er gode håndværkere. Der er brug for alle kvaliteter. Vi arbejder hele tiden på at udvikle lederuddannelsen, men jeg må nok sige, at vi magter ikke at arbejde med multihandicappede og Dampbørn og den slags.“

„Jeg vil nedlægge alle faste udvalg og etablere mange ad hoc udvalg med stor repræsentation af de unge. Jeg går ind for fleksibilitet. Jeg har mange visioner for fremtiden, jeg er modig og direkte og tør sige min mening.“

FAKTA

Lisbeth Trinskjær Formand for KFUK-spejderne

31 år, informationschef, gift – et barn
Spejder fra 11 år, formand fra maj 2000
Startede, fordi veninden var spejder

FAKTA

Dorthe Lilleris Formand for KFUM-Spejderne

35 år, revisor, samboende – ingen børn.
Spejder fra 9 år, formand fra maj 2000
Startede, fordi mor var spejderleder

„Jeg vil præge udviklingen i retning mod en styrkelse af vort grundlæggende fundament, som bl.a. er learning by doing. Nye aktiviteter skal tilpasses fundamentet, være sjove og spændende og møde de unge dér, hvor de er.“

Juletræet med sin pynt

Hvordan kom juletræet til Danmark – og hvorfor? Det kan du læse her – og om hvordan vi fik den julepynt, som vi har i dag.

TEKST: LENE DAMHOLT NIELSEN
TEGNINGER: BIRTE MØLGAARD

„Ude i skoven stod der sådan et nydeligt grantræ; det havde en god plads, sol kunne det få, luft var der nok af, og rundt om voksede mange større kammerater, både gran og fyr ...“

Sådan begynder H.C. Andersens historie om „Grantræet“. Da han skrev den i 1846, var juletræet en temmelig ny tradition i Danmark. Skikken, som kom til os fra Tyskland, kan dér spores helt tilbage til 1500-tallet, mens vi skal op i begyndelsen af 1800-tallet, før vi hører om juletræer i Danmark.

Den ældste beretning om et juletræ har vi fra Riga, hvor købmands-lavet i julen 1510 fik stillet et træ med pynt og på markedspladsen, og der blev danset om træet.

Man ved, at byrådet i Schlettstadt i Alsace i 1521 satte vagter ved byens skov for at forhindre folk i at fælde juletræer, og i år 1600 opstillede velhavende borgere bl.a. i Freiburg et juletræ pyntet med frugt og bagværk. Man dansede om det, og oldermanden rystede træet nytårsaften til glæde for de fattige.

I Danmark havde man i 1808 et juletræ på godset Holsteinborg i Sydsjælland, men man ved ikke, om det var det første. Det næste, vi hører om, er hos den unge dr. phil. Martin Lehmann i København i 1811. Der var stor opstandelse uden for hans hus i Ny Kongensgade, alle ville se dette mærkelige fænomen: et grantræ inden døre med lys og pynt på!

I løbet af 1800-tallet var danske digtere og billedkunstnere med til at udbrede kendskabet til juletræet. I 1839 skrev B.S. Ingemann „Julen har bragt velsignet bud“, senere kom Peter Fabers „Højt fra træets grønne top“, H.C. Andersen skrev eventyr som „Grantræet“, „Hyldemor“, „Den lille pige med svovlstikkerne“ og flere andre, som nævner juletræet.

Men selvom folk hørte om eller så et juletræ, betød det ikke, at de straks tog skikken til sig. Det var heller ikke så nemt at få et juletræ, og mange måtte tage fantasien til brug. En beretning fra Kallundborg fortæller om, hvordan børnene

henter en snebærgren, anbringer den i en urtepotte, sætter 3-4 lysestumper på grenene og et gammelt slidt billede i toppen. I Vendsyssel ved man, at der omkring 1870 har været brugt særlig kraftige stokke af grønkål, hvor man satte pynt på bladene med knappenåle. Nytårsaften blev „juletræet“ plyndret, kogt og spist til stribet flæsk.

På landet var det tit i skolestuen eller til julefester i forsamlingshuset, at børnene først stiftede bekendtskab med juletræet.

Det juletræ, som vi hører om i „Højt fra træets grønne top“ og „Peters jul“, har gennem det meste af 1800-tallet kun været noget, man kendte hos lærere, præster og det bedre borgerskab. Først omkring år 1900 var juletræsskikken blevet en del af julefesten over hele Danmark og i alle samfundslag.

„Hvorhen skal de?“ spurgte grantræet. „De er ikke større end jeg, der var også ét, der var mindre; hvorfor beholdt de alle deres grene? Hvor kører de hen?“

„Det ved vi! Det ved vi!“ kvadrede gråspurvvene. „Vi har nede i byen kigget ind ad ruderne! Vi ved, hvor de kører hen! Oh, de kommer til den største glans og herlighed, der kan tænkes! Vi har kigget ind ad vinduerne og set, at de bliver plantet midt i den varme stue og pyntet med de dejligste ting, både forgyldte æbler, honningkager, legetøj og mange hundrede lys!“

Skikkene omkring juletræet har ikke ændret sig væsentligt fra den første tid. Den største forandring er nok, at en meget

væsentlig del af pynten i gamle dage var spiselig.

I „Højt fra træets grønne top“ skrev Peter Faber netop om dette: „først skal træet vises, siden skal det spises“. Og det var der altså en god grund til.

Æblet er noget af den ældste julepynt, enten med forgyldt stilk eller helt forgyldt. Andre forgyldte frugter kunne være valnødder og guirlander af hasselnødder. I 1600-tallets Tyskland pyntede man juletræ med forgyldte frugter og med roser i udskåret papir og glitterguld. Desuden med „gode råd“, som er tynde kager med smukke mønstre, og med honningkagefigurer og sukkergodt. Honningkagefigurer stammer helt tilbage fra 1300-tallet, hvor nonner lavede dem som et fordøjelsesmiddel, men de blev hurtigt populære og fandt vej til juletræet.

Det samme gjorde hule og sprøde sukkerfigurer i form af hjerter, duer, heste og engle. Fremstillingsteknikken blev bevaret som en dyb hemmelighed af sukkerbagerne! Papirpynt som stjerner, guirlander og musetrapper er også kommet til os fra Tyskland, ligesom vores flettede julehjerter, der stammer fra 1800-tallets begyndelse.

I „Peters jul“ af Johan Krohn får vi et fint billede af julepynten i Danmark i slutningen af 1800-tallet. Her er bl.a. nævnt en blomst, en fugl af sukker, heste, valnødder, kræmmerhuse – og flagene øverst oppe.

Da det i Sønderjylland blev forbudt at flage med Dannebrog under det tyske herredømme 1864-1920, fandt de danske sønderjyder hurtigt ud af at sætte

flag på juletræet både som toppynt og guirlander. Hjerter blev flettet i rødt og hvidt, ligesom også lysene var røde og hvide.

De første julelys var små og brogede og så bløde, at de kunne klemmes fast om en gren, men omkring år 1900 fik man tyske lyseholdere. Glaskugler fik man i 1890'erne fra Schwarzwalds glashytter.

I dag bruger vist alle en stjerne i toppen af juletræet, men førhen har man også brugt en engel, en nisse eller en stork af papir, især da der i 1850'erne udkom de første udklipsark med figurer til toppynt.

Efter første verdenskrig kom ideerne især fra USA og England, hvor der blev pyntet juletræ med fugle, glaskugler og snefnug, sølvklokker, fehår og lange guirlander til at sno om træet, så det blev et sølvtræ.

Fra Sverige fik vi inspiration til julepynt omkring anden verdenskrig, og herfra stammer julebukken og uroen af halm, Dalarhesten og andre husflids-arbejder.

Det er nu snart 200 år siden, det første juletræ blev tændt i Danmark, så børn og voksne med H.C.Andersen i "Grantræet" måtte udbryde: „Det var prægtigt, ganske mageløst prægtigt!“

I dag kan vi slet ikke forestille os en jul uden juletræ, og vi vil ligesom Peter Faber sige: „Rør blot ikke ved min gamle jul!“ ♥

Mere om juletræet kan man finde bl.a. i disse bøger:

Julens traditioner, Inge Jessen, Branner og Korch, ISBN 87-411-5824-5

Træ og jul, Povl Abrahamsen, Træbranchens oplysningsråd, ISBN 87-85108-21-9

Julen, tradition og forandring, Keld Dalsgaard Larsen, Silkeborg Museum

Juletræets historie, Poul Kristiansen, Forlaget Facet, ISBN 87-90568-56-7

Bogen om Julen, Iørn Piø, Sesam, ISBN 87-7258-570-6

En snurrig historie

Jonas havde været på lejrskole nu i næsten en uge. De havde været rundt i Midtjylland og set og hørt en forfærdelig masse ting – **alt** for mange, syntes han, og meget af det til at gabe kæberne af led over.

HISTORIE: MARIANNE BRO-JØRGENSEN
TEGNING: JON RANHEIMSÆTER

De havde fået alle mulige røverhistorier om gamle dage, om ulykker, brande og røverier, og det begyndte at blive lidt ensformigt. I overmorgen skulle de heldigvis hjem, så kunne han komme tilbage til sin playstation og de næsten nye spil, som han var ved at være god til.

I dag havde de været ude og besøge et mærkeligt sted, vistnok en gammel gård, som var helt forfalden, og da Jonas et øjeblik var alene i et af udhusene, fik han øje på en gammel støvet flaske med noget flydende i. Helt automatisk tog

han den i lommen og ventede nu bare på en lejlighed til at se, hvad det var.

Da det var blevet mørkt, og de alle lå i sengene på lejrskolen ude i nærheden af det, som læreren havde fortalt var den gamle hærvej, syntes han, at nu skulle det være. Han lindede på proppen til flasken og snusede lidt til indholdet. Det lugtede sådan set meget godt, lidt af lakrids. Måske var det bare en rest Gammel Dansk, og det havde han smagt, i hvert fald en sjat efter en fest derhjemme.

Han tog en hurtig slurk og var nær ved at kvæles, så stærkt var det. Det smagte også anderledes end hans fars

Gammel Dansk, og nu begyndte hans hoved at snurre.

Det var godt, han lå ned, for det hele kørte rundt for ham. Det var, som om han blev suget ind i et sort hul, men lidt efter holdt det op med at køre rundt, og han lå helt stille – men ikke i sin seng på lejrskolen.

Han lå på den bare jord med nogle kradsende lyngbuske under sig, og rundt omkring ham var det helt mørkt. Han var ikke alene, for han kunne høre lyde af mennesker, som snorkede og rørte lidt på sig i søvne. Der var også lyde af heste og seletøj lidt længere væk.

Da hans øjne vænnede sig til mørket,

kunne han se, at han lå sammen med en flok mænd, der var rullet ind i store tykke kapper, og ved siden af dem blinkede det fra sværd eller lanser, enkelte havde store tunge geværer ved siden af sig.

Det måtte være en flok soldater, men hvordan i al verden var han havnet her midt i en militærøvelse – det var nu også lidt mærkeligt med de heste, som han nu kunne skimte i udkanten af den lavning, de lå i.

Det var så småt begyndt at lysne, hestene stampede lidt, og enkelte af mændene, eller soldaterne, rørte på sig. Nu kunne han også se en hestevogn med en presenning over stå lidt til siden, og her var en af mændene i gang med at tænde et bål, åbenbart skulle soldaterne klare sig ligesom spejderne og lave mad på bål til morgen.

Efterhånden vikledede de andre sig ud af deres kapper og begyndte at bande over stivheden i ryggen og morgenkulden. I det mindste mente Jonas, at det var det, de gjorde, for han forstod ikke meget af, hvad de sagde. Det lød mest som tysk, men ikke som det han af og til hørte i fjernsynet. Men hvor var deres camoufla-geuniformer? De var ikke engang ens klædt, men havde alle forskellige farver tøj, og noget mærkeligt tøj var det, store posede bukser og lange jakker over.

På fødderne havde de mærkelige støvler med brede skaffer, og nogle af dem havde underbukserne hængende ud over støvlerne. Nogle rigtige „pigebukser“ var det med kniplinger og broderi, og det stak også frem foroven i hvide kraver og manchetter. Skæg havde de næsten alle sammen og langt hår. Hvor var det, han havde set sådan en mand for nylig?

Jo, nu huskede han. Han havde været med sin far og mor inde og se „Elverhøj“, og de fyre her så fuldstændig ud, som om de lige havde været med i spillet. Ved nærmere eftersyn var de nu ikke så lidt mere snavsede og ildelugtende, end han huskede dem på teatret.

Han skulle lige til at sige noget til en af dem for at få at vide, hvem de var, da deres leder råbte noget, som fik dem alle til hurtigt at pakke sammen, stige til hest og ride afsted. Han ville have spurgt, om han måtte ride med, men opdagede, at det behøvede han slet ikke, for han kunne løbe lige så let og hurtigt, som de kunne ride. Han fandt også ud af, at de slet ikke lagde mærke til ham, selvom han løb lige ved siden af dem, og de hørte heller ikke, hvad han spurgte dem om, så det var bare at følge med og se, hvad der skete.

Da han så sig om, opdagede han, at han måtte være langt fra lejrskolen, for der var store åbne hedestrækninger alle vegne omkring ham. Hvor var skovene

og bondegårdene, og hvad var det for nogle elendige sandspor, de red ad? Hvor var de asfalterede veje, bilerne og elledningerne blevet af?

Nu kom de op over en bakke, og pludselig kunne han i det fjerne se Viborg Domkirkes to tårne rage op. Der var da endelig noget, han kendte, for dér havde de været med klassen den første dag. Den så mere imponerende ud herfra, nok fordi der slet ikke var træer og andre bygninger, som ragede op.

Da de kom nærmere, kunne han slet ikke genkende noget fra turen til Viborg forleden. Soldaterne red ind gennem en træport, og på begge sider var der små lave stråtede huse, der var helt lukkede. Og gaderne var nærmest en fortsættelse af sandvejene på heden.

Nu kom soldaterne helt ind midt i byen, og de begyndte at hamre på dørene til de mere solide murstenshuse, som lå derinde. De forskræmte folk, som lukkede op, fik besked på at huse en eller flere soldater og give dem godt med mad og drikke, for de var kejserens soldater, og de havde magten i Jylland nu.

Jonas gik ind i det fineste af husene sammen med soldaternes leder, som straks begyndte at kræve ind. Han ville sove i det bedste af rummene med en stor himmelseng og masser af dyner, og han forlangte, at de straks skaffede ham vin at drikke og noget at spise.

Folkene i huset forsøgte at forklare ham, at det ikke var deres mad og vin eller hus for den sags skyld, men at det hele tilhørte en fornem herre, som var flygtet til Sjælland. Det var obersten dog helt ligeglad med, han krævede ind og sagde, at hvis de ikke adlød, ville de blive dræbt på stedet.

Jonas forsøgte at fortælle folkene, at soldaterne ikke var så mange, og at de sagtens kunne overmande dem, hvis de slog sig sammen, men igen var der ingen, som hørte eller så ham.

Der blev disket op til den skrappe soldat, og da han var mæt og lidt fuld af vinen, ville han mere sig og forlangte at få musik og nogle piger til at danse med, de skulle være unge og kønne! Naboen havde tre kønne døtre, de blev bragt ind sammen med en forskræmt lille mand, der spillede på tromme, og en anden mand på fløjte, mens obersten og hans adjutant hoppede og væltede rundt på gulvet og råbte og sang.

Jonas syntes, det så lidt vildt ud, så han fulgtes med husets beboere ned i køkkenet, hvor de sad og så bange ud, mens de lyttede til tummelen oven over. De sad også og skumlede over den uduelige kong Christian, som havde ledt landet ud i krig, og nu var blevet jaget efter-

Han ville have spurgt, om han måtte ride med, men opdagede, at det behøvede han slet ikke, for han kunne løbe lige så let og hurtigt, som de kunne ride.

trykkeligt ud af hele Jylland. Ind imellem beklagede de sig over deres herskab, de fornemme adelige, som havde skyndt sig at bringe sig selv i sikkerhed på Sjælland, mens de, der var tilbage, var nødt til at give alt, hvad de ejede og havde til de fremmede soldater.

Det begyndte at gå op for Jonas, at han på en eller anden måde var blevet flyttet tilbage i tid, og at det var rigtig nok med „Elverhøj“. Han var virkelig nu i Christian den Fjerdes tid, uden at han kunne gøre det mindste for at hjælpe de stakkels folk i Viborg.

Nu blev der råbt på mere vin oppe fra stuen, og Jonas fulgte med den ældre mand op fra vinkælderen til salen. Her var der vild panik. Obersten og hans folk havde fået varmen og smidt det meste af deres tøj, og de forlangte, at pigerne gjorde det samme. Da den gamle mand prøvede at forklare, at der ikke var mere vin i kælderen, blev obersten stiktosset og kastede det tunge tinkrus efter ham. Han var for fuld til at ramme ordentligt, så i stedet for den gamle mand, ramte kruset Jonas i hovedet.

Det sortnede for hans øjne, og da han igen lukkede dem op, var det blevet morgen. Han lå i sin seng på lejrskolen, og en dundrende hovedpine mindede ham på den sære drik, han havde drukket, på de mærkelige oplevelser, han havde overværet i Christian den Fjerdes Viborg, og på kruset, som var gået forbi sit mål og havde ramt ham, som havde været usynlig til stede.

Det lød helt skørt nu her i morgenlyset. Det var vist bedst at tie stille med nattens historie og prøve, om læreren havde en hovedpinepille.

Den lille flaske med sit særlige indhold kunne han ikke finde nogen steder. Måske havde han tabt den under tummelen i huset i Viborg, og det var nok godt det samme. Hvem ved, hvilke ulykkelige hændelser, den næste gang ville have anbragt ham. ♥

Julens symboler

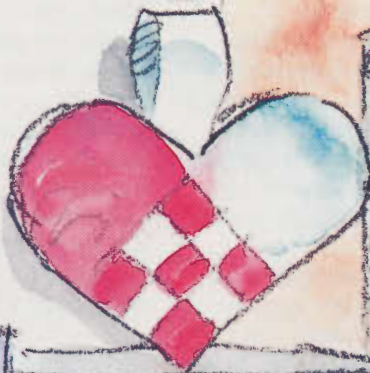
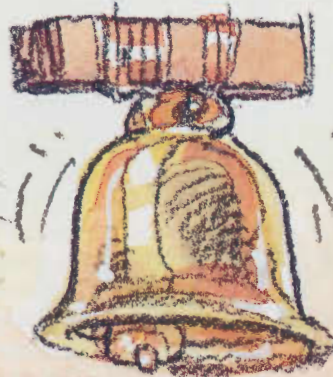

Stjernen

Det var i begyndelsen af 1900-tallet, at stjernen, som symboliserer stjernen over Bethlehem, fandt vej til toppen af danskernes juletræer.

Klokken

Legenden om Sct. Nikolaus fortæller, at han havde en klokke med, når han rejste rundt og uddelte gaver. Hver gang han kom til et nyt hus, ringede han med klokken.

Julehjertet

Det flettede julehjerter hører med til ethvert velpyntet juletræ. Det kom til Danmark i slutningen af 1800-tallet. Julen er også hjerternes fest.

Julegaverne

Det er dejligt at give og modtage gaver. Det vidste man allerede i 1300-tallet, hvor man gav hinanden gaver den 6. december på Sct. Nikolaus dag. Sct. Nikolaus, som var biskop, var en meget gavmild og venlig mand, som kunne lide at uddele gaver til de fattige.

Adventskransen

Skikken med at pynte og tænde adventskransen stammer fra Tyskland. De første adventskranse så vi i Danmark for ca. 100 år siden.

Symboler

Nu har vi jul igen, og julepynten hentes masse kendte ting, som kommer fremrer, at julen nærmer sig. Vi ser dem og vi pynter selv op med dem

om Sct. Nikolaus fortælling havde en klokke med, som han ringer rundt og uddelte gaver. Når han kom til et nyt hus, ringede han på døren og bedede om at komme ind. Så kom han med klokken.

Nissen

Ingen jul uden nisser. Sådan har det været fra meget gammel tid. Hvis man var god ved nissen, så hjalp han de personer, han boede hos. Især ved juletid kunne han lide at blive forkælet med risengrød med smørklat i.

Adventskransen

Skikken med at pynte og tænde adventskransen stammer fra Tyskland. Den første adventskrans så vi i Danmark for ca. 100 år siden.

Julelyset

Fra meget gammel tid har det været skik at tænde lys i den mørke tid omkring årets korteste dag.

Nu har vi jul igen, og julepynten hentes frem. Har du lagt mærke til, at der er en masse kendte ting, som kommer frem hvert eneste år – alle de ting, som signalerer, at julen nærmer sig. Vi ser dem i forretningernes julepyntede vinduer, og vi pynter selv op med dem i hjemmene og i skolen.

Nissen

Ingen jul uden nisser. Sådan har det været fra meget gammel tid. Hvis man var god ved nissen, så hjalp han de personer, han boede hos. Især ved juletid kunne han lide at blive forkælet med risengrød med smørklat i.

Englen

Det var en engel, som forkyndte Jesu fødsel for Jomfru Maria, og som fortalte hyrderne om begivenhederne:

Julelyset

Fra meget gammel tid har det været skik, at tænde lys i den mørke tid omkring årets korteste dag.

Julekortet og julemærket

Det at sende en hilsen til venner og bekendte til jul er en skik, som stammer fra begyndelsen af 1900-tallet, da en postmester som hed Einar Hollbøll i 1904 fandt på at fremstille et specielt julemærke. Overskuddet ved salget skulle bruges til drift af julemærkehjemmet for tuberkulosesyge børn.

TEKST: JYTTE LAURITZEN
TEGNING:
GERT EILENBERGER

GE.

Randerslejren aar 2000

Maskotten Sten og 16.000 andre KFUM-Spejdere mødtes i Randers den 8. juli til en uges korpslejr med middelalder som tema. Der var riddere, skjalde, væbnere og skønjomfruer overalt.

TEKST: JENS FLYVHOLM
FOTOS: FOTOPATROLJEN
PÅ RANDESEJREN

Adgangen til lejren foregik igennem et kæmpe tårn og over en imponerende bro. Herudover var der også andre flotte bygningsværker, som f.eks. lejrens egen flotte kirke.

Ridder Erik Skammelben var en gennemgående figur. Alle hjalp ham med at bygge en ny borg, og de var med på lejrens store middelaldermarked og "grevens fejde", som blev en drabelig dyst.

I den smukke egn, som i øvrigt hedder Kronjylland, var de fleste på hike. Der var også mange andre aktiviteter – herunder nogle, som var lagt uden for lejren. På Mariager Fjord var der sejlsportsaktiviteter, og i Randers gader var der rotteræs. På selve lejrpladsen var der et hav af aktiviteter at vælge imellem – alt fra klatring og førstehjælpstræning over avanceret

madlavning over bål til smedning af grydekroge og en rejse rundt i verden.

Vejret var strålende. En eftermiddag stod jord og himmel i et, og der faldt 20 mm regn på et par timer. Det er ikke det gode vejr, man vil huske lejren for, men retfærdigvis skal siges, der var mange flere timer med tørvejr end med regn.

Den patrulje, som lejrens store lejrball handlede om, hed Grønærterne. Patruljen havde et farligt bøv, og den blev hvirvlet ind i historier med elverpiger og drenge, med spedalske og krøblinge og med Djævlen og Døden, der spillede terninger. Lejrballene foregik på en kæmpemæssig borg, der var bygget til lejligheden.

Lejren sluttede med tusindvis af flakkende stearinlys og et stort og flot fyrværkeri, hvor røg, lys og lyd fløj ud over alle spejderne – en fantastisk middelalderuge i Randers – en rigtig "stenkaster" korpslejr! ♥

En vintertur i skoven

Det er endnu helt mørkt, da vi forsigtigt stikker næsen uden for hytten.

Sneen, der er faldet i løbet af natten, ligger som et tykt blødt tæppe overalt.

Oppe over trætoppene blinker stjernerne endnu, selvom det er begyndt at lysne lidt mod sydøst, hvor Venus lyser kraftigt.

TEKST: JENS FRYDENDAL
TEGNINGER: BIRTE MØLGAARD

Det er lidt af en overvindelse at træde ud og ødelægge tæppet med spor af spejderstøvler. Faktisk træder vi forsigtigt og går i en pæn række for ikke at lave mere rod end nødvendigt. Vi bøjer os under de tunge snepuder på grenene. En mår har hoppet en gang rundt om hytten hen på morgenstunden. Måske har den håbet på en letsindig mus ved skraldespanden. Det ser ikke ud, som om den har fundet noget her, men sporet fortsætter ud i skoven, hvor vi i går så flere eger. Hvem ved, hvem der har overlevet i vinternatten, mens vi sad og hyggede os ved kaminilden.

Sneen må være hørt op tidligt på natten, for det er utroligt, hvor mange spor dyrene har nået at sætte. Sådan en morgen er skovbunden som en åben billedbog, hvor man ser alt, hvad der har rørt sig i nattens løb.

Fra et lille hul i en træstub er der to stiplede linier over til en anden stub. Vi bliver stående helt stille nogle minutter, og – ja, der kom en lille spids snude efterfulgt af to store museører. Skovmusen har haft travlt hele efteråret og kan nu høste frugten af sit arbejde, når den henter forråd i spisekammeret.

Længere henne er de to stiplede linier nået helt ud på sporet, hvor de pludselig forsvinder. Et vifteformet aftryk i sneen røber, at uglen er slået ned og har snuppet musen. Den enes død er den andens brød. Vi hørte uglen i nat. Den er i fuld gang med at finde sig en mage. Natuglen lægger æg allerede sidst i februar, så der er brug for masser af mus og en masse tuden.

Det er ved at blive mere lyst. Vi går med næsen mod den næsten ikke mærkbare vind. Ude i skovkanten står vi stille

Ræven har været en tur rundt for at se, om nogen af dem er bukket under i vinterkulden. Vi står stille en tid og lytter til vandet, der risler ned fra et kildevæld længere oppe. I det åbne vand ved kilden sidder vandstæren og laver knæbøjninger. Den er fast vintergæst her, mens dens hjemlige fosser oppe i Norge er dybt frosne.

Solen er stået op som en rød kugle på den anden side af søen.

Der drysser lidt sne ned i hovedet på os. Det er en lille flok mejser, der pusler rundt oppe i trækroneerne over os. Musvitter, blåmejsler og et par sumpmejsler pipper svagt og velfornøjet. Der må være god fangst af edderkoppeæg og andet guf. Lidt senere oppe i granskoven er det fuglekongernes høje pippet, der fylder luften.

Nu er resten af verden også begyndt at vågne omkring os. Bilerne brummer ude på hovedvejen, og langt borte kimer en kirkeklokke.

Solen begynder at få magt, og det drypper så småt fra grenene. Vi får ild under trangiaen, og snart damper det muntert fra chokoladekrusene.

Notesblokkene kommer frem. Vi laver en præcis liste over, hvad vi har set. Næste gang vi mødes, skal vi sammenligne med de andre patruljer. Delte glæder er dobbelte glæder, og det bliver meget spændende at høre, hvad de andre har oplevet.

Der ligger sikkert mange flere oplevelser foran os endnu, før vi er hjemme ved frokosten. ♥

og spejder ud over markerne. Ved en roekule et par hundrede meter borte er der et par mørke prikker. Kikkerterne kommer frem. Det er rådyr. Det er for mørkt og for langt borte til, at vi kan se, om bukken er med. Den er så småt begyndt at opbygge sin nye opsats, men det kan vi altså ikke se i morgenlyset.

For ikke at forstyrre rådyrene følger vi stien, der går indenfor skovgærdet. Samme idé har en hare haft tidligere på morgenen. Hist og her er den stoppet op og har gnasket lidt i en græstot. Endnu klarer den sig fint, men hvis sneen bliver dyb, og allerværst hvis der kommer tøj og frost, så der dannes en hård skorpe ovenpå sneen, får haren problemer med at finde ned til føden. Gode folk lægger hø og roer ud til harer og rådyr i strenge vintre. Naturligvis er det ofte jægerne, der ser deres interesse i at sikre vildtets over-

levelse i strenge vintre, så der bliver noget at gå på jagt efter næste år. Her i juledagene må der stadigvæk jages, men mange jægere hænger bøssen på knagen, når sneen ligger højt.

Vi er også på jagt, men det er efter oplevelser. Vi får et godt jagtbytte med hjem på nethinden. Længere henne ad stien er det, som om alle onde ånder bringer løs hen over hovedet på os. Vi har forstyrret et par fasankokke, som har siddet og sovet tæt ind til stammen af en rødgran. De buldrer af sted mellem stammerne. Vi står lidt betuttede tilbage, men bliver enige om, at de nok alligevel skulle op nu, så skaden er begrænset. Et par skovskader skræpper op om, at vi er afsløret.

Nede ved søen ligger der sne på isen. En perlekæde af poter snor sig ud mod den våge med ænder, der er på midten.

Fan af NIELS BOHR

Patruljens skotøjsæske med 26.280 kroner til den fælles tur til Norge var pludselig forsvundet fra skabet i ungdomsklubben. Hvem havde nøgle til skabet – og hvordan kunne de få fat i pengene igen?

HISTORIE: BIRGIT ERUP
TEGNING: KIRSTEN RAAGAARD

– Føj for et julevejr!

Plys kører energisk fingrene gennem sit lyse hårstrit, så vandet sprøjter.

– Slap lige lidt af. Der er tre uger til jul. Og med alle de julegaver, jeg mangler, er det ikke engang nok, siger Kikke med et suk. Så kommer hun til at smile ved synet af den store, kraftige fyr, der hopper vildt rundt på ét ben for at få gummistøvlen af. Der er altid fuld gang i Plys.

Lidt efter dukker Marie og Mulle op. De har begge to taget strikketøj med. Ellers når de simpelthen ikke at blive færdige til jul, hævder de. Og de har dårligt fået frakkerne af, før strikkepindene knitrer lystigt.

Kikke sætter vand over til te. Hun må åbne flere skabe, før hun finder nogle krus. Det bliver altså rart, når vi får vores egen spejderhytte igen, tænker hun. For selv om der da er OK i ungdomsklubben lokaler, så ER der altså hyggeligere i deres egen spejderhytte. Heldigvis er

håndværkerne snart færdige med at renovere den, så de kan begynde at holde deres møder der igen omkring 1. februar. Men først skal de til Norge.

– Kikkens blå øjne lyser ved tanken.

Hun finder en bakke og bærer krusene og den dampende tepotte ind i stuen.

– Hej, Hamid, siger hun og smiler til den kønne mørkhårede fyr, der er ved at vikle sig ud af den armygrønne regnfrakke. Han smiler tilbage med kridhvide tænder og holder en plasticpose i vejret.

– Min mor har bagt kringler. Jeg tog

lige lidt med til teen! Mulle har haft et par stearinlys med, og lidt efter sidder hele gruppen hyggeligt småsnakkende, mens de gumler kringle. – Hvor bliver Søm af? spørger Plys. Vi skal jo snakke Norge – men vi skulle jo gerne være her allesammen.

I samme øjeblik går døren op, og den rødhårede Søm kommer bogstaveligt talt væltende ind. – Jeg skulle hjælpe min hund og lufte min mor og passe min lillebror og ... en hel masse andet! siger han forpustet. – Og sikke et møgvejr, hva'!

– Ved du godt, at vejen til helvede er brolagt med gode undskyldninger? siger Plys. – Nå skidt med det – nu skal vi bare i gang med rejseplanerne. De notater, vi allerede har lavet, ligger i pengekassen, ikke Hamid?

Hamid nikker og rejser sig. Han går over til et skab ved væggen, tager en nøgle frem af lommen og låser op.

Det giver et lille sæt i ham. Så giver han sig febrilsk til at rode rundt på hyldeerne. Da han vender sig om mod de andre, er han helt hvid i hovedet.

– Den er der ikke!

Plys springer op.

– Hvad er det du siger? råber han og farer hen til skabet. – Er kassen væk? Hamid nikker.

– Jamen du er da også idiot! Du kan da ikke bare sætte en skotøjsæske med 26.280 kr. ind i et ganske almindeligt skab i en ungdomsklub! Plys er så vred, at han griber fat i Hamids ene skulder og rusker ham.

– Jamen – jeg havde jo låst døren, forsvare den tyrkiske dreng sig med sagte stemme. – Jeg troede jo ikke, at nogen ville stjæle fra os ...

– Idiot! brøler Plys for anden gang. – Du kan da nok regne ud, at der er andre

end dig, der har nøgle til skabet! Og der er altså folk, som stjæler!

– Kom nu her – vi må jo snakke om det, siger Kikke. Drengene vender langsomt tilbage til deres pladser ved bordet. Alle stirrer på hinanden. Det her er simpelthen ikke til at fatte. Et helt års knoklen med loppemarkeder og uddeling af telefonbøger og meget andet – og pludselig: Ingenting. Slet ingenting. Pengene er væk.

– Måske kunne vi melde det til politiet, foreslår Mulle.

– Politiet! siger Plys foragteligt. – Hvad skulle de kunne gøre? De vil bare kalde os nogle naive pattebørn. Og det er jo også det, vi er. I hvert fald én af os.

Hamid rejser sig. – I må meget undskylde, siger han med grødet stemme. Så griber han sin regnfrakke og skynder sig ud.

Da han kommer hjem, kommer hans lillesøster, Haja, farende og kaster sig ind til ham. – Var det sjovt, Hamid, var det? Må jeg ikke også godt snart blive spejder, må jeg ikke godt?

– ALDRIG! siger Hamid og lukker døren til sit værelse. Den lille står længe og kigger betuttet på den lukkede dør.

NÆSTE DAG mødes Kikke og Plys i skolegården.

– Du var streng ved Hamid igår, siger Kikke. – En rigtig dårlig kammerat. Vi er allesammen dødsdukkede, men det skal vel ikke gå ud over Hamid, bare fordi han har været lidt for godtroende.

Plys ser ned. Sparker lidt på muren og mumler: – Jeg ved det godt. Jeg blev bare så tosset... Men når vi mødes igen på torsdag, må vi finde ud af, hvad vi skal gøre.

Hele dagen er Plys i forfærdeligt

humør. Om aftenen går han en lang tur, og da han kommer forbi ungdomsklubben, kommer Robert, en af lederne, susende på knallert og standser lige ud for ham med et højt VRUM.

– Hvad så? Ny knallert? spørger Plys og stryger beundrende over den grønne lak.

Robert nikker glad. Og begynder at fortælle om alt det, den kan. – Sådan én skulle du få dig, slutter han. – Du er jo gammel nok nu. Jeg har forresten nogle brochurer derinde. Kom med ind, jeg giver en cola!

– Jeg har i hvert fald først råd næste sommer, siger Plys, men følger alligevel med Robert ind i klubben.

– Nu skal du bare se, siger Robert ivrigt. Han svinger det store nøgleknippe, han har i bæltet, og låser et skab op. SKABET VED SIDEN AF DET, HVOR SKOTØJSÆSKEN MED PENGENE STOD!

Plys ryster på hovedet, som om han

Det giver et lille sæt i ham. Så giver han sig febrilsk til at rode rundt på hyldeerne. Da han vender sig om mod de andre er han helt hvid i hovedet.

havde fået koldt styrtebad. Han hører slet ikke, hvad Robert fortæller om heste-krafter og tænding og udstyr. Da han endelig holder en pause, siger Plys henkastet:

– Hvordan fik du forresten råd til det luksusdyr?

Roberts blik flakker lidt. – Min far vandt i lotto. Ikke det helt store, men der faldt da lidt af til mig. Nå, men jeg må også se at komme hjem. Han samler brochurerne sammen og har pludselig ikke mere at fortælle.

SÅ SNART Plys kommer hjem, ringer han til alle i patruljen.

– Der er ekstraordinært møde, medde-ler han kort. Vi ses om en time. Et øjeblik har han på fornemmelsen, at Hamid vil sige nej. Men så siger han OK og lægger på.

Klokken otte sidder de alle omkring bordet. – Jeg er 99 procent sikker på, hvem der har hugget vores feriepenge, siger Plys og fortæller om sit møde med Robert. Nu mangler vi bare at bevise, at det er ham. Er der nogen forslag?

Mulle rømmer sig. – Hvis der nu var noget specielt ved de penge, han stjal...

– Penge er penge. Dem kan man ikke identificere, mener Plys.

Men pludselig lyser Hamid op. – Jo, det kan man faktisk. For jeg vekslede alle vores penge til 500-kronesedler!

– Hvorfor søren gjorde du det? spørger Kikke forbavset.

Hamid rødmer – Jeg synes bare, de er så pæne. Det dér billede af Niels Bohr. Jeg er altså Niels Bohr fan!

Mulle og Marie begynder at grine hysterisk, men Søm råber: – Jamen, Hamid har jo ret! Hvis manden har betalt en dyr knallert med lutter 500-kronesedler, må cykelhandleren da kunne huske det! Ved du, hvor han har købt knallerten, Plys?

– Ja, hos ham Jensen omme i Sønder-gade! svarer Plys ophidset. – Vi ringer til ham med det samme!! Hvem har en mobiltelefon?

Det har Marie. Men på Oplysningen får de den skuffende besked, at cykelhandleren har hemmeligt privat nummer.

– Så går vi hen til ham. Han bor oven på butikken, siger Plys.

Men igen svigter heldet. Fru Jensen lukker op og fortæller, at hendes mand er på besøg hos sin bror og først kommer hjem næste dag. Der er simpelthen ikke andet, de kan gøre, end at gå hjem.

PLYS får ikke sovet meget den nat. Næste morgen på slaget ni trykker han cykelhandlerens nummer på mobilen. Hans hænder ryster lidt.

– Det er cykelhandler Jensen.

– Dav, jeg hedder Plys. Altså – det hedder jeg ikke rigtigt, jeg hedder Birger.

Birger Smith. Det drejer sig om – øh, en knallert. En, du har solgt ...

– Ja? siger cykelhandleren bare.

Plys begynder at svede under armene. Det begynder ellers godt, det her! Nu må han tage sig sammen.

– Altså, du har solgt en grøn knallert til en fyr, der hedder Robert. For omkring en uge siden. Lagde du mærke til noget underligt? Altså dengang han betalte?

– Jeg sælger sgu så mange grønne knallertes, vrisser cykelhandleren. – Og normalt viser folk mig ikke deres dåbsattest, når de betaler, så hvor skulle jeg vide fra, om jeg har solgt en eller anden Robert en knallert? Hvad er du egentlig ude på?

Plys sveder tran.

– Den Robert, jeg taler om, han har måske betalt dig med lutter 500-kronesedler, siger han stakåndet. Kan du huske noget om det?

Nu kommer der liv i den træge Jensen.

– Jo, det er da forresten rigtigt. Der var en knægt, sådan høj, mørkhåret med et lille ar på den ene kind – han betalte kontant, og det undrede mig lidt, at alle pengene var plovmand. Eller Niels Bohr, er det jo nu. Er det ham, du snakker om?

– Ja. Og tusind, tusind tak. Plys afbryder forbindelsen. Så trykker han Roberts nummer. Og nu ryster hans hænder ikke mere.

– Hallo? siger en vagtsom stemme. Plys præsenterer sig og beder om at tale med Robert. – Han er desværre ikke hjemme, siger stemmen afvisende, og der bliver lagt på. Plys kunne have ædt sin gamle spejderhat på, at det var Robert. Han prøver igen – men nu bliver telefonen ikke taget.

Plys er lige ved at glemme, at en spejder ikke bærer.

Han prøver at ringe senere og også de følgende dage. Men enten er der telefonsvarer på, eller moderen siger, at Robert ikke er hjemme.

Plys er ved at gå helt op i limningen. I skolen mærker han Kikkens tavse misbilligelse. Han er jo lederen, der først har opført sig dårligt over for en kammerat, og som nu

– Hvad så? Ny knallert? spørger Plys og stryger beundrende over den grønne lak.

ikke kan finde ud af noget som helst. De andre ringer også hver dag og bliver skuffede, når han ikke har noget nyt at fortælle.

Onsdag aften har Plys fået nok. Han cykler hen i ungdomsklubben, hvor Robert er i gang med at finde ud af noget med videomaskinen. Da han vender sig og får øje på Plys, bliver han meget bleg.

– Gider du lige gå med udenfor et øjeblik? spørger Plys. Robert nikker.

– Vent lidt, jeg skal lige have en smøg. Robert tænder en cigaret og blæser nonchalant røgen ud. Desværre kommer han til at hoste, og helt blå i hovedet harker han: – Og hvad kan jeg så gøre for dig?

– Det tror jeg faktisk godt, du ved, siger Plys. Og nu er han iskoldt rolig.

– Du kan aflevere de penge, du har stjålet fra mig og min patrulje. Og hvis du ikke gør det, så skal du nok regne med en opringning fra politiet. Og så hjælper det ikke, at du lyver dig „ikke hjemme“.

Robert inhalerer. – Faktisk aner jeg ikke, hvad du taler om, siger han endelig. – Det må være en eller anden misforståelse. Hvad for penge? Og hvorfor skulle JEG havde hugget dem? Det kender jeg ikke noget til, stump! Fis du nu hjem til dine små spejderkammerater og lad være med at spilde travle menneskers tid.

Plys er lige ved at glemme, at en spejder ikke er voldelig. Han tager en dyb indånding.

– Cykelhandler Jensen kan bevidne, at du betalte knallerten med lutter 500-lapper. Og da vi tilfældigvis har en fan af Niels Bohr i vores patrulje, som vekslede vores feriepenge til hans billede, så hænger du altså gevaldig på den nu. Stump!!!

Robert stirrer på ham. – Hvad vil du gøre? spørger han med tynd stemme. – Du må ikke melde mig til politiet, vel? Min far slår mig ihjel!

Da han kan se på Plys, at det er lige præcis det, han vil, bøjer han hovedet. Så kommer der et ordentligt snøft. – Jeg ringer til dig i morgen aften, mumler han.

– Du må ikke melde mig, jeg skal nok finde ud af noget.

TORS DAG AFTEN. Sidste møde før jul. Og her sidder han og glør på en dum telefon og kan næsten ikke vente længe. Klokkeren bliver otte. Og kvart over.

Så flænses telefonens ring gennem Plys' dirrende nerver.

Han griber røret. – Det er Plys!

– Robert her. Det er i orden. Jeg har ikke brugt andre penge end dem til knallerten, og dem har min far lånt mig. Kom forbi, så får du dem.

Plys nærmest flyver ud ad døren. Det er stjerneklart og stille, og det tager ham bare fem minutter at komme derhen.

Plys tramper alt

hvad han kan i

pedalerne, og da

han når frem,

smider han cyklen

og stormer ind i

lokalet.

Robert venter på ham uden for lågen. Han er helt rødstrøbet i ansigtet af gråd, og Plys skynder sig at tage imod skotøjsæskan, som han rækker frem. Det er pinligt at se den ellers så seje fyr så lille.

Ingen af dem siger noget.

Og så gælder det ellers patruljen! Plys tramper alt hvad han kan i pedalerne, og da han når frem, smider han cyklen og stormer ind i lokalet. Løfter skotøjsæskan højt i vejret og råber:

– Se her, hvad jeg fandt! Et par brune sko, størrelse 42!

OG SÅ GÅR DER ELLERS AMOK I den glade patrulje. Alle griner og hujer og knuser hinanden. Plys synes aldrig i sit liv, han har været så lykkelig. Og hjælp – nu kysser kønne Kikke ham minsandten på øret. Måske er hun varm på ham? Nej, nu kan han altså ikke klare mere lykke!

– Lad os lige tælle pengene, siger Plys, bare for at sige noget fornuftigt. Det gør de så – og hele deres Norges-tur, hver eneste krone, ligger heldigvis i æskan.

– Nå, din gamle, godtroende Niels Boremaskine – er du meget ked af, at din store helt ikke er på alle pengene i denne omgang? spørger han og giver Hamid en ordentlig knuser.

Hamid griner og ryster på hovedet. Han har en stor klump i Halsen, som gør det svært at tale. Alligevel får han givet Plys et boksestød på skulderen, der overrasker både Plys og ham selv, mens han råber: – Ja, tag lige og veksle dem – din store, seje bøf!

Og så går der cola og klejner og nisser og Norge i resten af aftenen. Da de skilles, siger Mulle pludselig: – Tænk, hvis

dette her ikke var sket. Så havde vi ikke været nær så glade, som vi er nu! Nogle gange er noget møg slet ikke noget møg alligevel!

Det taler Plys og Kikke videre om på hjemvejen. Og mens de snakker, tager Kikke ham i hånden, som om det var det allermest naturlige. Og nu glæder Plys sig så meget til Norge, at han bliver helt bange for, at han måske dør af hjertestop inden.

Hamid fløjter „Glade jul“, så han laver frosttåger med sin ånde på hele hjemvejen. Hans far og mor sidder og ser fjernsyn og smiler lettede til ham, da han kommer ind. Endelig ser deres dreng glad ud igen.

Lillesøsteren trækker i hans sweater.

– Er det nu godt at være spejder igen? spørger hun alvorligt.

Hamid løfter hende op og svinger hende rundt i luften, så hun hviner af fryd.

– Det er ikke godt – det er pragtfuldt, Haja! Du kan godt begynde at glæde dig! ♥

Spejderbrev fra KAPISHA

Solen står allerede højt på himlen, selv om klokken kun er lidt i 8. Men det er, fordi vi befinder os i nærheden af ækvator, nærmere betegnet i Zambia. Jeg er på vej mod Kapisha, en landsby i nærheden af byen Chingola.

Jeg vinker glad godmorgen til alle børnene, der råber "muzungu" efter mig – muzungu betyder hvid. Normalt møder de ikke hvide hver dag, men mig kender de, for jeg arbejder i et år på "Kapisha Women's Project" som frivillig KFUK-spejder.

Jeg når den blå port, som er indgangen til vores spejdercenter. Centeret er indrammet af en høj mur. Det kan godt virke lidt skræmmende, men muren skal, sammen med en vagtmand, holde uvedkommende personer væk.

Inden for porten er der skolebygning, gæstehus, hovedhus og et hønseshus, for enden af grunden en stor køkkenhave. Mangotræerne blomstrer, og de mange blomsterbede står i fuldt flor.

På legestativer er der allerede fyldt med børn i grønne skoleuniformer, og flere myndere ind. Nogle bliver fulgt af forældre, andre af ældre søskende. De glæder sig til endnu en dag i "Kudu Nursery School", vores børnehave/skole.

Dagen begynder med, at børnene stiller op i en drenge- og en pigerække uden for skolen, og så er der morgengymnastik! De ældste elever får også checket, om de har rensset negle, vasket ansigt og børstet hår. Det er en del af undervisningen, at man lærer vigtigheden af personlig hygiejne.

Børnene starter meget tidligt med at lære at læse, skrive og regne. Det gælder om at blive rigtig dygtig, hvis man vil have en chance for at komme videre efter 7. klasse, for der er slet ikke skoler nok til alle børn i Zambia.

I skolen tales der engelsk, og det er svært for de små 3-4-årige, som hjemme taler det lokale sprog, bemba. I Zambia er der over 72 forskellige stammesprog, men hovedsproget er engelsk, da Zambia er en gammel engelsk koloni. Så vil man klare sig godt, må man kunne engelsk.

Skolen på vores center er mere privilegeret end de fleste andre skoler. Vi har godt med materialer og legetøj. Meget af det sponsoreret af firmaer og grønne pigespejdere i Danmark. Der er mange børn i hver klasse, men alle elever har en stol og et bord at sidde ved. Flere andre steder har jeg oplevet, at eleverne måtte skiftes til at sidde ned.

I centrets anden store bygning er der kurser for unge piger. Her kan de lære at designe tøj og sy det på håndsymbaskiner. Det er også her, skoleuniformerne bliver syet. De unge piger får et diplom efter endt kursus og har så bedre mulighed for at få et job eller måske starte egen systue.

Der er også mulighed for at tage et kursus i at være tjenestepige. Her lærer man at lave mad, vaske tøj, stryge og gøre rent. Langt de fleste bedrestillede familier har ansat en tjenestepige, som tager sig af alt det huslige arbejde.

Centret har en lille butik ved siden af porten. Her sælger vi de grønnsager, der dyrkes i køkkenhaven: spinat, tomater, auberginer, græskar m.m. Når vores kyllinger er fedet op, bliver de slagtet og solgt i butikken. Også æg, mel, sukker og salt sælger vi – tit har familierne i Kapisha ikke råd til at købe 2 kg mel ad gangen, så køber de i vores butik, hvor vi pakker det i mindre portioner.

Det er blevet fyraften. Jeg hanker op i rygsækken, tager regnfrakken på og traver hjem ad hullede og støvede veje. Over mig hænger store skyer klar til at give regn hvert øjeblik. Uden for porten venter et par børn på at kunne følge "muzunguen" lidt på vej.

TEKST OG FOTOS: CHRISTINA ROSENBORG PETERSEN,
U-LEDER I ZAMBIA

KFUK-spejdernes Zambia projekt

Kapisha Women's Projekt er et uddannelsescenter, der skal give kvinder mulighed for job eller selvstændig virksomhed. Centret drives af de zambianske pigespejdere i samarbejde med KFUK-spejderne i Danmark.

Der er tilknyttet børnehaven og skole, et kursuscenter og en lille butik. Det er også samlingssted for beboerne i landsbyen Kapisha og for den lokale spejdrtrup.

Projektet startede i 1989 som et "tvillingeprojekt" mellem KFUK-spejderne i Danmark og pigespejderkorpset i Zambia.

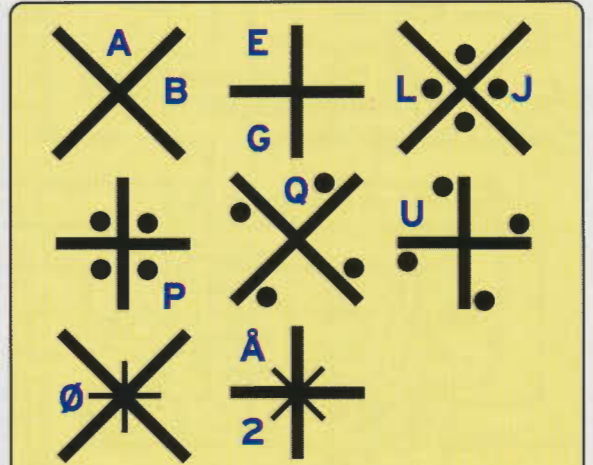
Siden starten for 11 år siden har 3 unge ledere fra Danmark været i Zambia og 2 unge ledere fra Zambia været i Danmark, og på næste landslejr i 2002 venter de grønne pigespejdere igen besøg fra Zambia.

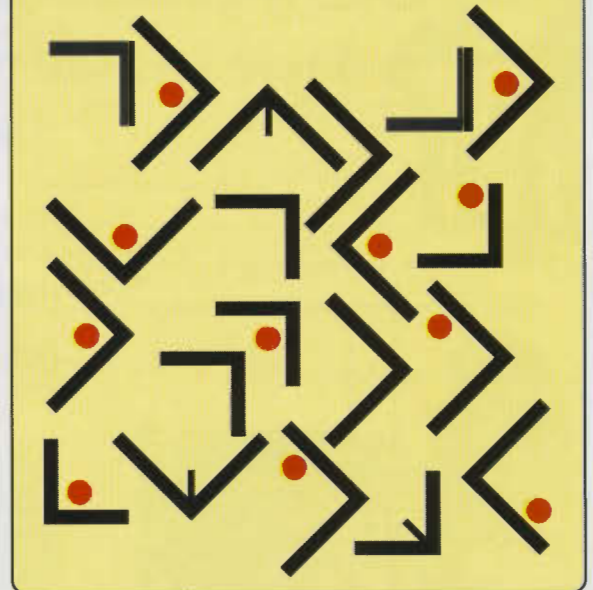
Nøddeknækkeren

1 Hvilke ingredienser skal ikke bruges i vaniljekranse?

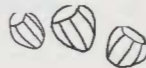
2 Knæk koden herunder.

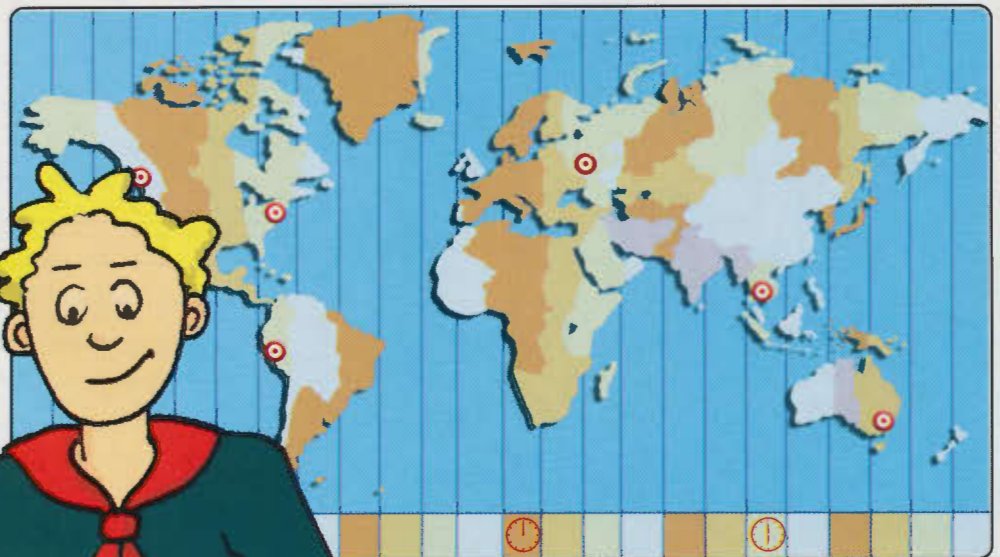
▶	K	æ	r	E	l	s	e	j	e	
j	l	r	t	s	i	t	g	i	m	g
u	i	e	m	o	l	d	u	e	r	g
l	t	r	e	m	o	k	d	æ	l	

Kærlig hilsen fra Jakob

3 Jakob har skrevet julekort til sin moster. Hvad har Jakob skrevet? Begynd ved pilen. Alle bogstaver skal bruges.

4 Træk en streg gennem felterne i rækkefølgen: rød - blå - grøn. Du må kun gå vandret og lodret, og må kun gå gennem samme felt en gang. Du skal igennem alle felter og ende ved slut nederst til højre.

5 Hvis klokken er 12:00 i Danmark... Hvad er klokken så i Bangkok, i New York, i Sydney, i Vancouver, i Lima, i Moskva?

Sådan kommer du med i lodtrækningen om 50 præmier:

Løs opgaverne i "Nøddekækkeren". For hvert rigtigt svar har du knækket det antal nødder, der står ved siden af opgaven. Skriv svarene ind på løsningsarket herunder, og skriv til sidst hvor mange nødder du har knækket ialt.

Husk at skrive tydeligt navn og adresse i afsenderfeltet!

Hvis du sender en kopi af løsningsarket, skal du klippe det lille hjørne nederst på siden her af og sende det med.

Dine svar skal være os i hænde med posten senest mandag d. 8. januar 2001.

De heldige vindere får besked sidst i januar, og deres navne kommer i spejderbladene.

Præmier:

1: Tatonka Alaska 2 tunneltelt, værdi 2.399,-

2-4: Haglöfs Outback Zero Medium sovepose, værdi 545,-

5-9: Haglöfs toilettaske, værdi 179,-

10-29: Scoutline 30 rygsæk, værdi 139,-

30-50: Energizer spejderlygte, værdi 99,-

Løsningen sender du til:

"Spejderjul"
att. Birte Nørgaard Nielsen
Almind Østergade 15
6051 Almind

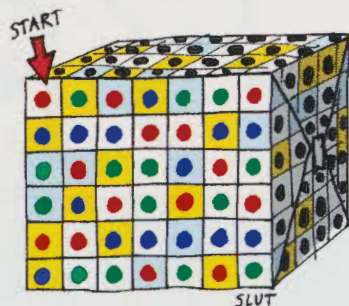
1 Streg de ting ud, som ikke skal med i vaniljekranse...

2 Kodeord: _____

3 Hvad står der på julekortet: _____

4 Indtegn rækkefølgen:

5 Bangkok: _____

New York: _____

Sydney: _____

Vancouver: _____

Lima: _____

Moskva: _____

6 Sæt ring om den ting der er i overskud:

7 Indtegn ruten:

8 Antal spejdere: _____

9 Hvilket dyr: _____

10 Hvem: _____

11 På guirlanden står: _____

12 Antal pakker: _____

13 Hvilket ord: _____

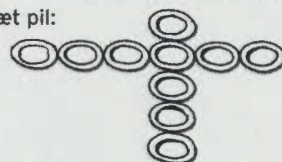
14 Hvilke navne: _____

15 Hvilke byer: _____

16 Hvilke 2 retter: _____

17 Hvilken julesang: _____

18 Hvilken tallerken skal flyttes - og hvorhen. Sæt pil:

19 Sæt ring om det hjerte der er to af:

20 Hvilke knob: _____

21 = _____

= _____

= _____

= _____

= _____

= _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ By: _____

Antal nødder: _____

6 Tingene hører sammen to og to - undtagen een. Hvilken?

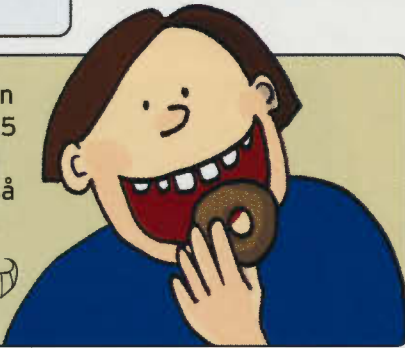

7 Først skal du hente øksen, og derefter fælde træet. Du må ikke krydse dit spor, og må ikke gå ad samme sti mere end en gang.

Slut og start

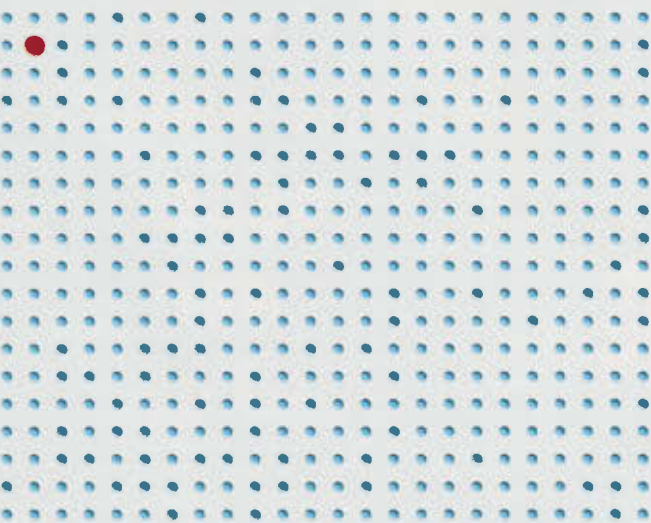
8 Hvis 1,5 spejder kan spise 1,5 kage på 1,5 minut, hvor mange spejdere skal der så til for at spise tres kager på tredive minutter?

10 HVEM har tømt kagedåsen!??

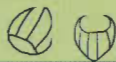
9 Start ved den røde prik og tegn så kompasretningerne ind.

START: 1ø • 5s • 2sø • 11ø • 2nø • 1n • 1nø • 1s • 1ø • 1nø • 1s • 1sø • 2s • 1sv • 2v • 1sv • 2s • 4sø • 1ø • 1s • 2v • 5nv • 7v • 3sv • 1s • 1ø • 1s • 3v • 3n • 1nø • 3n • 3nv • 6n • Hvilket dyr?

11 Hvad står der skrevet på granguirlanden?

12 Hvor mange julegaver i hjørnet? Alle gaverne er lige store!

13 Tag første bogstav fra hver ting. Sæt bogstaverne sammen til et ord.

14 Hvilke pige- og drengenavne kan du finde i teksten?

Det var en dunkel julenat. I parken gik en skummel person. Han var alene... Pelsen han bar i skoletasken skulle sælges i januar, men tovet han havde i den venstre hånd skulle bruges, hvis låsen til spejderhytten var svær at få op. Pludselig...

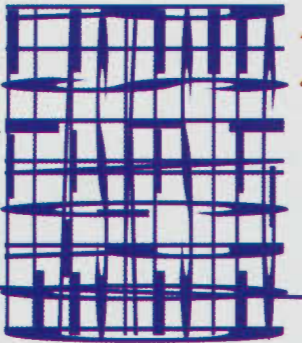
DEN JUL MIS
RØR SKO
HEDDE SNUT
SNOEDE
GES RED
HURÅS

15 Hvilke danske byer?

Prøv at se skråt ned på papiret!

16 Hvad skal familien Andersen have at spise juleaften?

17 Hvilken julesang?

D1

19 Hvilke to hjerter er ens?

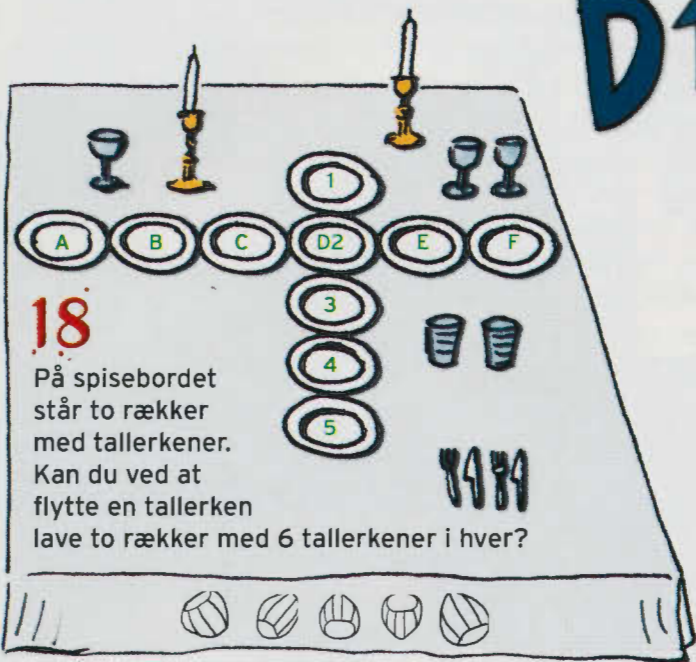

21 Erstat symbolerne med tal fra 1 til 6.

	+		+		+		=	22
	+		+		+		=	12
	+		+		+		=	14
	+		+		+		=	6
	+		+		+		=	18

18

På spisebordet står to rækker med tallerkener. Kan du ved at flytte en tallerken lave to rækker med 6 tallerkener i hver?

20 Hvad hedder knobene?

Spilleregler

HVEM NÅR

IDÉ: JYTTE LAURITZEN

TEGNING: HAKON LUND JENSEN

Hver deltager skal have en brik (lån fra et andet spil, eller brug fx knapper eller andet). Endvidere skal der bruges en terning (evt. flere) og et stopur.

Julemanden har inviteret folk i Julerup til fest d. 23. december. Med alt det, der skal nås i julemåned, er det ikke let at blive færdig til festen, men ved fælles hjælp lykkes det måske.

Start i Julerup med at sætte stopuret på 15 minutter. Alle slår et slag med terningen. Den spiller, som slår det største antal øjne, starter. Vejen mellem Julerup og Julemandens hus er delt op i 56 felter i forskellige farver. Flyt din brik det antal felter, som terningen viser. Lander du på et blå, gult eller grønt felt, er der fri bane, men hver gang, du lander på et rødt felt, er der en opgave, der skal løses, for at du kan komme videre (se listen).

- nr. 4** Der skal bages 3 slags småkager. Du har lovet at bage den ene slags, så du bliver nødt til at vente en omgang, før du har tid til at slå igen.
- nr. 8** Der er Luciafest i børnehaven. Lillebror skal optræde, og hele familien skal hen og beundre ham. Alle spillere rykker frem (eller tilbage) til nr.13.
- nr. 12** Lillesøster vil gerne have en godnathistorie. Du finder SPEJDERJUL frem og læser for hende, til hun sover. Mor belønner dig og giver dig lov til at rykke 2 felter frem.
- nr. 16** Bedstemor har inviteret på gløgg og æbleskiver, og I hygger jer så godt, at I glemmer tiden. Slå en 3'er for at komme videre.
- nr. 20** Far og mor er til julefrokost, og du passer lillebror. Du belønnes med 2 ekstra slag.
- nr. 24** Mens du laver julekonfekt, kommer du til at spise nogle af lækkerierne, så der skal laves en ekstra portion. Ryk tilbage til start.
- nr. 28** Julepynten er blevet væk, så der skal laves helt nyt. Alle rykker 1 felt tilbage.
- nr. 32** Du opdager, at du har glemt en julegave til katten og sinkes af en ekstra indkøbstur. Ryk 2 felter tilbage.
- nr. 36** Du bliver angrebet af en juleforkølelse og bliver nødt til at blive hjemme fra skole. Det giver ekstra tid til at lave pynt til julebordet. Ryk 1 felt frem.
- nr. 40** Du har glemt ønskesedlen til moster Gitte. Der må bruges ekstra tid til dette vigtige arbejde. Skriv (eller tegn) en ønskeseddel med 5 ønsker, før du spiller videre.
- nr. 44** Hele familien skal i skoven efter juletræ. Det er svært at blive enige. Ingen spiller videre, før en af spillerne har slået en 6'er.
- nr. 48** Juletræsfoden driller, da far skal sætte træet på fod. Du tilbyder din hjælp og belønnes med et ekstra slag.
- nr. 52** Juletræet skal pyntes. Det er et højt træ. Du falder ned fra stigen og må en tur på skadestuen, hvor der er ventetid. Slå en 5'er for at komme helt ind til festen.
- nr. 56** Så kom du endelig frem til Julemandens hus! For at komme indenfor til festen, må du synge 1. vers af en julesang, du kender - de andre må gerne synge med!

HVOR MANGE NÅR FREM TIL FESTEN, FØR STOPURET RINGER ?

Du kan selv lave en liste med andre opgaver, så spillet ikke bliver helt ens hver gang. Opgaverne kan også skrives på kort, som vendes, efterhånden som spillet skrider frem.

FREM TIL JULEMANDENS FEST?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

Julerup

Julefest

Flanck

Se os på Internettet:

Danske Baptisters Spejderkorps: www.dbs.dk
Det Danske Spejderkorps: www.dds.dk
KFUK-spejderne i Danmark: www.pigespejder.dk
KFUM-Spejderne i Danmark: www.spejdernet.dk

Glimt fra spejderåret 2000

